

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

15 Δεκεμβρίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5888

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΔΑ/119776/2429

Δομή και ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Καθαριότητας των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού.**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ -
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), σε συνδυασμό με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

2. Τις διατάξεις του ν. 4819/2021 «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές-πολεοδομικές ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις» (Α' 129) και ειδικότερα το άρθρο 65 και την παρ. 24 του άρθρου 72 αυτού.

3. Τις διατάξεις του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης,

των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133) και ιδίως της παρ. 5 του άρθρου 111 αυτού.

4. Το π.δ. 141/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Εσωτερικών» (Α' 180), σε συνδυασμό με το άρθρο 12 του π.δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/Ενιαίων Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (Α' 123).

5. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

6. Την υπό στοιχεία Υ22/17.06.2021 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών, Στυλιανό Πέτσα» (Β' 2607).

7. Την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΠΔΑ/117363/2625/8-12-2021 εισήγηση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σχετικά με τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της παρούσας κοινής υπουργικής απόφασης.

8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Εγκρίνεται η δομή και το ελάχιστο περιεχόμενο του Κανονισμού Καθαριότητας Ο.Τ.Α. Α' βαθμού, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι, που προσαρτάται στην παρούσα απόφαση και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

**ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ
ΔΗΜΟΥΣ**

Περιεχόμενα

Έχοντας υπόψη:	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....	
Άρθρο 1: Αντικείμενο του Κανονισμού	
Άρθρο 2: Αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού	
Άρθρο 3: Βασικές έννοιες.....	
Άρθρο 4: Προσδιορισμός και ταξινόμηση των αποβλήτων	
Άρθρο 5: Χώροι παραγωγής στερεών αποβλήτων και υπεύθυνοι τήρησης του παρόντος Κανονισμού.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ	
Άρθρο 6: Καθορισμός υποχρεώσεων του Δήμου	
Άρθρο 7: Ενέργειες που δεν αποτελούν υποχρέωση ή αρμοδιότητα του Δήμου....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ.....	
Άρθρο 8: Υποχρεώσεις για τα μη ογκώδη αστικά απόβλητα	
Άρθρο 9: Υποχρεώσεις για τα ογκώδη αστικά απόβλητα	
Άρθρο 10: Υποχρεώσεις για τα απόβλητα κηπουρικών εργασιών	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ.....	
Άρθρο 11: Υποχρεώσεις φορέων λειτουργίας χώρων συνάθροισης κοινού και υπηρεσιών του Δημοσίου.....	
Άρθρο 12: Υποχρεώσεις επιχειρήσεων επεξεργασίας και πώλησης ζωικών υποπροϊόντων.....	
Άρθρο 12 Α: Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων.....	
Άρθρο 13:Υποχρεώσεις εμπορικών καταστημάτων και επιχειρήσεων	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ	
Άρθρο 14: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ.....	
Άρθρο 15: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων-επικινδύνων αποβλήτων	
Άρθρο 16: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων	

Άρθρο 17: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αμιάντου	
Άρθρο 18: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση υγρών αποβλήτων	
Άρθρο 19: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων- συσκευασιών φυτοπροστατευτικών.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	
Άρθρο 20: Υποχρεώσεις πεζών και οδηγών οχημάτων.....	
Άρθρο 21: Υποχρεώσεις συνοδών κατοικίδιων ζώων	
Άρθρο 22: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα των πεζοδρομίων	
Άρθρο 23: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα κοινόχρηστων (δημοτικών ή δημόσιων χώρων) που χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις	
Άρθρο 24: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα δημόσιων και δημοτικών χώρων που χρησιμοποιούνται για ιδιωτικές εκδηλώσεις	
Άρθρο 25: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα χώρων λαϊκών αγορών	
Άρθρο 26: Υποχρεώσεις επιχειρήσεων υπαίθριου και στάσιμου εμπορίου	
Άρθρο 27: Ασφαλής φόρτωση φορτηγών οχημάτων.	
Άρθρο 28: Ρύπανση από την υπαίθρια αποθήκευση υλικών.....	
Άρθρο 29: Υπαίθρια διαφήμιση.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ	
Άρθρο 30: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα ιδιωτικών χώρων	
Άρθρο 31: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα οικοπέδων	
Άρθρο 32: Τέλη καθαριότητας.....	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ- ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ	
Άρθρο 33 : Κυρώσεις	
Άρθρο 34 : Διαδικασία επιβολής κυρώσεων	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρών Κανονισμός Καθαριότητας έχει σκοπό οι Δήμοι της χώρας να συντάξουν τους Κανονισμούς τους με βάση ένα ενιαίο πρότυπο που θα είναι πλήρες όσον αφορά στις αμοιβαίες υποχρεώσεις του Δήμου και των πολιτών, θα περιλαμβάνει τις προβλέψεις του ν. 4819/2021 (Α'129) περί αποβλήτων και του ν. 4685/2020 (Α'92), θα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του νέου Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) 2020 -2030 και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων.

Στον παρόντα Κανονισμό Καθαριότητας καθορίζεται η δομή και το ελάχιστο περιεχόμενο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 65 του ν. 4819/2021 (Α'129), ενώ για την κατάρτισή του ελήφθη υπόψη το σχέδιο Κανονισμού Καθαριότητας που εκπονήθηκε από την ΕΕΤΑΑ.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί πρωταρχικό σκοπό των Δήμων οι οποίοι σύμφωνα με το αρ. 102 του Συντάγματος είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων. Η καθαριότητα και η διαχείριση των αποβλήτων αποτελεί μία από τις βασικές και σημαντικότερες αρμοδιότητες του Δήμου (αρ. 75 ν. 3463/2006).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση επιδιώκει μέσω των προσφερόμενων υπηρεσιών στον τομέα της καθαριότητας:

- Την προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας του φυσικού, ανθρωπογενούς και πολιτιστικού περιβάλλοντος και την αποτροπή κινδύνων και αρνητικών επιπτώσεων από την κάθε είδους ρύπανση.
- Την ελάττωση της σπατάλης φυσικών πόρων και την αξιοποίηση των υλικών που μπορούν να ανακυκλωθούν.
- Την προώθηση της πρόληψης, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης καθώς και της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση - ανακύκλωσης σύμφωνα με τις αρχές ιεράρχησης των αποβλήτων.
- Την ενεργό συμμετοχή των δημοτών με παροχή κινήτρων, καθώς και την εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης.
- Την προώθηση εν γένει των αρχών της κυκλικής οικονομίας μέσω της αποδοτικής και ορθολογικής διαχείρισης των πόρων.

ΑΡΧΕΣ

Ο Κανονισμός Καθαριότητας και η πολιτική συνεργασίας του Δήμου με τους δημότες, τους κατοίκους και τους εν γένει αποδέκτες των υπηρεσιών καθαριότητας, διέπεται από τις εξής βασικές αρχές:

- Το φυσικό περιβάλλον είναι μέγιστο αγαθό που χρήζει συνεχούς φροντίδας και προστασίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και τον παρόντα Κανονισμό.
- Η ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και των υδάτων αποτελεί παράγοντα που απειλεί την δημόσια υγεία, υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής των πολιτών και του φυσικού κάλους.
- Ο «ρυπαίνων πληρώνει» συνιστά κατευθυντήρια αρχή. Ο παραγωγός και ο κάτοχος των αποβλήτων θα πρέπει να διαχειρίζονται τα

απόβλητα κατά τρόπο που να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

- Η πρόληψη παραγωγής αποβλήτων οδηγεί στη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων και των αρνητικών επιπτώσεων των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία (μείωση της περιεκτικότητας σε επικίνδυνες ουσίες).
- Η εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω» αποτελεί κίνητρο για την προώθηση της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και περαιτέρω την αύξηση της χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών και βιοαποβλήτων, ενώ συμβάλλει στη δίκαιη χρέωση των πολιτών/ επιχειρήσεων.
- Η διαχείριση των αποβλήτων θα πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση της χρήσης φυσικών πόρων και να προωθεί την πρακτική εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων. Για την ορθή εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων, υλοποιούνται κατά προτεραιότητα η πρόληψη, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης, και η ανακύκλωση.
- Για την ορθή διαχείριση των αποβλήτων απαιτείται:
  - ✓ η ενίσχυση της περιβαλλοντικής αγωγής και εκπαίδευσης,
  - ✓ η ενεργός συμμετοχή των δημοτών, κατοίκων και επισκεπτών του Δήμου στις δράσεις πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης,
  - ✓ η τήρηση των υποχρεώσεων των βιομηχανιών, βιοτεχνιών και επιχειρήσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων τους σε συνδυασμό με τις προβλέψεις του παρόντος κανονισμού.
  - ✓ η συνεργασία με φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και με άλλους μη κερδοσκοπικούς φορείς για τη προστασία του περιβάλλοντος.
  - ✓ Η προσαρμογή των παρεχόμενων από τον Δήμο υπηρεσιών προς τους δημότες, κατοίκους, επισκέπτες του Δήμου και τους επαγγελματίες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης του Δήμου, να συμφωνούν με τις παραπάνω αρχές.
- Η εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4819/2021, και η προσαρμογή στις απαιτήσεις του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων είναι επιβεβλημένη.

ΣΤΟΧΟΙ

Στόχοι του παρόντος Κανονισμού, στο πλαίσιο του ν. 4819/2021 (Α' 129), του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων 2020 – 2030 και του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, είναι οι ακόλουθοι:

- ✓ η τήρηση της ιεράρχησης των αποβλήτων με την αύξηση της πρόληψης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση – ανακύκλωσης και παράλληλα τη μείωση της υγειονομικής ταφής των αποβλήτων, ειδικότερα
  - α) πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων
  - β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση (στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η κομποστοποίηση των βιοαποβλήτων)
  - γ) άλλου είδους ανάκτηση
  - δ) διάθεση (υγειονομική ταφή), ως τελευταία επιλογή διαχείρισης
- ✓ η επίτευξη συνθηκών υψηλής ποιότητας ζωής, με τη διατήρηση των κοινόχρηστων χώρων της πόλης καθαρών.
- ✓ η δραστική μείωση της υγειονομικής ταφής, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στο ΕΣΔΑ.
- ✓ η μεγιστοποίηση της ορθολογικής διαχείρισης των αποβλήτων, ώστε να μειωθεί κατά το δυνατόν η σπατάλη φυσικών πόρων, να επιτευχθεί μείωση του κόστους διαχείρισης και αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος συλλογής και μεταφοράς αυτών.
- ✓ η ενίσχυση της **Διαλογής στην Πηγή**, που αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές του ΕΣΔΑ.
- ✓ η αύξηση των ποσοτήτων και επομένως και των ποσοστών των αποβλήτων επί των παραγόμενων Αστικών Αποβλήτων, που οδηγούνται προς ανακύκλωση σύμφωνα με το ΕΣΔΑ και το ν. 4819/2021.
- ✓ η επίτευξη συνθηκών υψηλής ποιότητας ζωής με τη διατήρηση των κοινόχρηστων χώρων της πόλης αλλά και των ιδιωτικών χώρων καθαρών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1: Αντικείμενο του Κανονισμού

Ο παρών Κανονισμός, ο οποίος εκδίδεται βάσει των διατάξεων του άρθρου 79 Ν. 3463/2006 (Α 114) «Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων»

σύμφωνα με τον οποίο οι Δήμοι είναι υπεύθυνοι για την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων προκειμένου να ρυθμίσουν θέματα της αρμοδιότητας τους έχει ως αντικείμενο τα εξής:

α) Ρυθμίζει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα του Δήμου και των πολιτών, που αφορούν στην τήρηση της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

β) Συμβάλλει στην ορθολογική διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων (ΑΣΑ) / απορριμμάτων καθώς και στη διαχείριση Αστικού Πρασίνου και Κοινοχρήστων Χώρων

γ) Εναρμονίζεται με το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΤΣΔΑ).

δ) Αποσκοπεί στην ενημέρωση και συμμόρφωση των πολιτών με τις σχετικές διατάξεις του νόμου καθώς και τις αποφάσεις των δημοτικών αρχών

Άρθρο 2: Αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού

Στην αρμοδιότητα του Δήμου ανήκει ο έλεγχος της τήρησης των διατάξεων που αφορούν στην καθαριότητα σύμφωνα με την παρ.4 του άρθρου 75 ν.3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (Α' 114) και το άρθρο 228 του ν.4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής - Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Α' 133).

Η αρμοδιότητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού ανήκει στη αρμόδια υπηρεσία καθαριότητας ή περιβάλλοντος και σε όποια Υπηρεσία καθιστά αρμόδια ο εκάστοτε ισχύων Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ) του Δήμου.

Αρμόδιο όργανο για την επιβολή της προβλεπόμενης για κάθε παράβαση κύρωσης είναι ο δήμαρχος, σύμφωνα με το εδάφιο γ) της παρ.11 του άρθρου 66 του ν. 4819/2021.

Ο παρών Κανονισμός περιλαμβάνει διατάξεις που εφαρμόζονται στους δημόσιους αλλά και σε ιδιωτικούς χώρους στους οποίους παράγονται κάθε μορφής, ποιότητας και ποσότητας απόβλητα και βρίσκεται μέσα στα

διοικητικά όρια του Δήμου. Οι υπεύθυνοι που παράγουν απόβλητα, όπως περιγράφονται στο αρ. 5 του παρόντος, οφείλουν να τηρούν τον παρόντα Κανονισμό και να συμβάλλουν στην καθαριότητα των χώρων και στην ορθή διαχείριση των αποβλήτων.

Ο Δήμος έχει την υποχρέωση της παροχής έγκαιρης ενημέρωσης και υποστήριξης προς τους κατοίκους ώστε να δύνανται να είναι συνεπείς στην τήρηση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 3: Βασικές έννοιες

- Αστικά απόβλητα (ΑΑ):

α) τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται από τα νοικοκυριά, μεταξύ άλλων χαρτί και χαρτόνι, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, βιολογικά απόβλητα, ξύλο, προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, απόβλητα συσκευασίας, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και ογκώδη απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων στρωμάτων και επίπλων,

β) τα ανάμεικτα απόβλητα και τα απόβλητα που συλλέγονται χωριστά από άλλες πηγές, όταν είναι παρόμοια ως προς τη φύση και τη σύνθεση με τα οικιακά απόβλητα.

Στα αστικά απόβλητα δεν περιλαμβάνονται απόβλητα παραγωγής, γεωργίας, δασοκομίας, αλιείας, σπηπτικών δεξαμενών και απόβλητα από δίκτυα αποχέτευσης και επεξεργασίας αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της ιλύος καθαρισμού λυμάτων, οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους ή απόβλητα από κατασκευές και κατεδαφίσεις.

- Πρόληψη: τα μέτρα, τα οποία λαμβάνονται προτού μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:

α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,

β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία ή

γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες,

- Διαχείριση αποβλήτων: η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση (συμπεριλαμβανομένης της διαλογής) και διάθεση αποβλήτων,

συμπεριλαμβανομένων της εποπτείας των εργασιών αυτών και της μετέπειτα φροντίδας των χώρων διάθεσης, καθώς και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες.

- Έμπορος: Οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπορών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων.
- Μεσίτης: Οποιαδήποτε επιχείρηση, η οποία οργανώνει την ανάκτηση ή τη διάθεση αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των μεσιτών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων.
- Παραγωγός αποβλήτων: κάθε πρόσωπο, του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών.
- Επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν.
- Ανάκτηση: οποιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας.
- Ανακύκλωση: οποιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης,
- Συλλογή: η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων.
- Χωριστή συλλογή: η συλλογή όπου μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία.

- Κομποστοποίηση: η ελεγχόμενη αερόβια (οξειδωτική) βιολογική διαδικασία αποδόμησης και σταθεροποίησης οργανικών υλικών, που πραγματοποιείται υπό τις φυσικές και χημικές εκείνες συνθήκες που ευνοούν τη διαδοχή συγκεκριμένων θερμοφίλων, θερμοάντοχων και μεσόφιλων μικροβιακών πληθυσμών
- Προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση: κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προπεξεργασία,
- Διάθεση: οποιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας, όπως η υγειονομική ταφή των αποβλήτων.
- Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης (ΚΔΕΥ): χώρος, οριοθετημένος και διαμορφωμένος, ώστε οι πολίτες να αποθέτουν μεταχειρισμένα αντικείμενα και για την κατασκευή και λειτουργία του οποίου δεν απαιτείται περιβαλλοντική αδειοδότηση. Το ΚΔΕΥ αποτελείται από μια απλή κτιριακή υποδομή, όπου δημιουργούνται διακριτοί χώροι για την ταξινόμηση, την επιδιόρθωση και την αποθήκευση αντικειμένων.
- Πράσινο Σημείο(ΠΣ): χώρος οργανωμένος από έναν ή από περισσότερους Δήμους από κοινού ή από ΦοΔΣΑ κατόπιν σύμφωνης γνώμης των οικείων ο.τ.α. α' βαθμού, ο οποίος είναι οριοθετημένος και διαμορφωμένος με την κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, ώστε οι πολίτες και οι υπηρεσίες του Δήμου να αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα με σκοπό την περαιτέρω διαχείρισή τους σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων. Αποτελούν υπαίθριους και περιφραγμένους χώρους και εγκαθίστανται σε οικόπεδα ή γήπεδα που ανήκουν στον Δήμο ή που ενοικιάζονται από αυτόν ή που του παραχωρούνται για τον σκοπό αυτό.
- Κέντρο Ανακύκλωσης, Εκπαίδευσης Διαλογής στην Πηγή (ΚΑΕΔΙΣΠ): το Πράσινο Σημείο που οργανώνεται από φορείς κοινωνικής αλληλέγγυας οικονομίας, με τη σύμφωνη γνώμη του Δήμου, για το οποίον ισχύουν κατά τα λοιπά όσα ισχύουν για τα Πράσινα Σημεία.
- Γωνιά Ανακύκλωσης (ΓΑ): δημόσιος ή ιδιωτικός χώρος πολύ μικρής έκτασης, χωρίς περίφραξη ή οποιοδήποτε κατασκευές, όπου οι πολίτες αποθέτουν χωριστά συλλεγόμενα ανακυκλώσιμα αστικά απόβλητα ή χρησιμοποιημένα αντικείμενα, σε κατάλληλους

περιέκτες, τα οποία εν συνεχεία συλλέγονται από τον οικείο Δήμο για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση.

- Κινητό Πράσινο Σημείο (ΚΠΣ): το αυτοκινούμενο ή ρυμουλκούμενο όχημα, το οποίο διαθέτει ξεχωριστά μέσα συλλογής, όπως κάδο ή container για κάθε επιμέρους υλικό που συλλέγεται. Εντάσσεται στον εξοπλισμό συλλογής - μεταφοράς αποβλήτων του Δήμου. Τα Κινητά Πράσινα Σημεία λειτουργούν βάσει προγράμματος της υπηρεσίας καθαριότητας των Δήμων, το οποίο κοινοποιείται ευρέως στους πολίτες.
- Βιολογικά απόβλητα ή βιοαπόβλητα: τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απόβλητα τροφίμων και μαγειρειών από σπίτια, γραφεία, εστιατόρια, χονδρεμπόριο, κυλικεία, παρόχους υπηρεσιών εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων
- Απόβλητα Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)»: Τα απόβλητα που προέρχονται από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις.
- Απόβλητα έλαια: Τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που δεν είναι πλέον κατάλληλα για τη χρήση, για την οποία αρχικώς προορίζονταν, όπως τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων εσωτερικής καύσης, τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων, τα λιπαντικά έλαια, τα έλαια για στροβίλους και τα υδραυλικά έλαια.
- Επικίνδυνα Απόβλητα: Τα απόβλητα που εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ν. 4819/2021 (Α' 129).
- Εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων : οι εργασίες συλλογής, στις οποίες περιλαμβάνεται και η εγγυοδοσία, καθώς και οι εργασίες μεταφοράς, μεταφόρτωσης, αποθήκευσης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωσης και κάθε άλλο είδος ανάκτησης των χρησιμοποιημένων συσκευασιών πολλαπλής χρήσης ή των αποβλήτων των συσκευασιών και προϊόντων για τα οποία έχει θεσπισθεί Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (Π.Δ.ΕΠ).
- Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης Παραγωγού (Π.Δ.ΕΠ): Δέσμη κανόνων, με τους οποίους διασφαλίζεται ότι οι παραγωγοί των προϊόντων φέρουν οικονομική ευθύνη ή οικονομική και οργανωτική ευθύνη για τη διαχείριση του σταδίου του κύκλου ζωής ενός προϊόντος που καθίσταται απόβλητο.
- Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης (Σ.Ε.Δ.): η οργάνωση σε ατομική ή συλλογική βάση της εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων,

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο οικείο Π.Δ.ΕΠ. Τα Σ.Ε.Δ. εξυπηρετούν αποκλειστικά σκοπούς δημόσιου συμφέροντος.

- Κοινόχρηστοι χώροι: οι κοινής χρήσης ελεύθεροι χώροι, που καθορίζονται από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο ή έχουν τεθεί σε κοινή χρήση με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο.

Άρθρο 4: Προσδιορισμός και ταξινόμηση των αποβλήτων

Τα διάφορα είδη αποβλήτων ομαδοποιούνται σε έξι βασικές κατηγορίες κατά προέλευση και συναφή σύσταση, οι οποίες περιγράφονται ως ακολούθως:

1. Αστικά απόβλητα (Α.Α)

Ειδικότερα στα Α.Α εντάσσονται οι ακόλουθες γενικές κατηγορίες:

1.1. Υλικά προς επαναχρησιμοποίηση

Όλα τα είδη ή προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν (Βιβλία, Ρούχα, Οικιακές συσκευές, Έπιπλα, Στρώματα, Χαλιά, Μοκέτες, Παιχνίδια, Διακοσμητικά, CD/DVD-Δίσκοι-Βιντεοκασέτες, Εργαλεία, Ποδήλατα, κ.λ.π), κατόπιν σχετικής διαλογής, διαχωρισμού ή άλλης εργασίας προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση.

1.2 Ανακυκλώσιμα Ρεύματα Αστικών Αποβλήτων

Τα Ανακυκλώσιμα Ρεύματα Αστικών Αποβλήτων είναι τα απόβλητα τα οποία με την κατάλληλη επεξεργασία παρέχουν εκ νέου πρώτες ύλες, υλικά ή ουσίες. Με την εφαρμογή της Διαλογής στην Πηγή και την ανάπτυξη των Πράσινων Σημείων τα ακόλουθα ρεύματα συλλέγονται χωριστά:

α) Βιοαπόβλητα (βιολογικά απόβλητα)

β) Απόβλητα συσκευασιών, τα οποία περιλαμβάνουν:

- Συσκευασίες από χαρτί και χαρτόνι: χαρτί περιτυλίγματος ειδών διατροφής, χαρτοσακούλες, χαρτοκιβώτια κ.λ.π.
- Πλαστικές συσκευασίες προϊόντων όπως για νερό, γάλα, αναψυκτικά, απορρυπαντικά, είδη καθαρισμού, συμπεριλαμβανομένων των πλαστικών σακουλών κ.λ.π.
- Γυάλινες συσκευασίες προϊόντων: νερό, αλκοολούχα ποτά, χυμοί, αναψυκτικά κ.λ.π.
- Μεταλλικές συσκευασίες προϊόντων όπως αναψυκτικά, μπίρες, κονσέρβες κ.λ.π.

- Εύλινες συσκευασίες όπως κασόνια φρούτων και λαχανικών, παλέτες κ.λ.π.
- γ) Έντυπο χαρτί (εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία κ.λ.π.)
- δ) Λοιπά ανακυκλώσιμα υλικά που δεν συνιστούν συσκευασίες. Τα απόβλητα αυτά μπορούν, με βάση το υλικό από το οποίο αποτελούνται, να ανακυκλωθούν (π.χ. γυαλί και πλαστικό από είδη οικιακής χρήσεως, διάφορα μεταλλικά αντικείμενα κ.λ.π.)
- ε) Φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές (μπαταρίες) πάσης φύσεως
- στ) Ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, όπως μεγάλες ηλεκτρικές συσκευές (ψυγεία, πλυντήρια, ηλεκτρικές κουζίνες κ.λ.π.), μικροσυσκευές (κλιματιστικά, σεσουάρ, μίξερ, φωτιστικά είδη, εξοπλισμός πληροφορικής, συσκευές τηλεπικοινωνίας, τηλεοράσεις, ηλεκτρικά – ηλεκτρονικά εργαλεία και παιχνίδια, κ.λ.π.), λαμπτήρες
- ζ) Βρώσιμα λίπη και έλαια
- η) Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα
- θ) ογκώδη απόβλητα (έπιπλα, στρώματα)
- ι) παιχνίδια
- ια) αθλητικός εξοπλισμός
- ιβ) φαρμακευτικά προϊόντα που προορίζονται για οικιακή κατανάλωση
- ιγ) ελαφριά προσωπικά ηλεκτρικά οχήματα

1.3 Ρεύματα αστικών αποβλήτων που δεν ανακυκλώνονται αλλά μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία με σκοπό την ανάκτηση ενέργειας, είτε να οδηγηθούν προς αποτέφρωση, είτε να διατεθούν με υγειονομική ταφή. Τέτοιου είδους ρεύματα είναι οι μικρές ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων που προέρχονται από τα νοικοκυριά όπως συσκευασίες καθαριστικών και χρωμάτων και επιπλέον, ως διακριτή κατηγορία, τα ληγμένα φάρμακα. Οι δύο προαναφερόμενες κατηγορίες αποβλήτων πρέπει να συλλέγονται χωριστά.

2. Βιομηχανικά απόβλητα

Περιλαμβάνονται τα απόβλητα επικίνδυνα και μη από δραστηριότητες βιομηχανίας, βιοτεχνίας, οικοτεχνίας και από κάθε άλλη μονάδα

παραγωγής ή κατεργασίας του πρωτογενούς, δευτερογενούς ή τριτογενούς τομέα που δεν προσομοιάζουν με τα αστικά απόβλητα.

3. Ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων πλην αστικών*

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται τα παρακάτω ρεύματα εναλλακτικής διαχείρισης:

- α) Απόβλητα Έλαια (ΑΕ)
- β) Απόβλητα συσσωρευτών οχημάτων και βιομηχανίας (ΑΣΟΒ)
- γ) Οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ)
- δ) Μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων (ΜΕΟ)
- ε) Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) βιομηχανικής προέλευσης

*αφορά τα έως σήμερα ενταγμένα στην εναλλακτική διαχείριση

4. Επικίνδυνα Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ)

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται απόβλητα που παράγονται ενδεικτικά από δημόσια και ιδιωτικά θεραπευτήρια, Κέντρα Υγείας, Δημοτικά Ιατρεία κλπ. η διαχείριση των οποίων ρυθμίζεται σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης υπ'αρ. οικ.146163/2012 «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων» (Β'1537).

5. Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)

Περιλαμβάνονται απόβλητα προερχόμενα από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις τα οποία διακρίνονται σε μη επικίνδυνα και επικίνδυνα όπως ο αμίαντος.

Η διαχείριση των μη επικίνδυνων ΑΕΚΚ αποτελεί αντικείμενο των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ), εξαιρουμένων των περιπτώσεων που προβλέπονται στο άρθρο 30 του ν. 4819/2021, και η διαχείρισή τους γίνεται σύμφωνα με την κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ'αρ. 36259/1757/Ε103/2010 «Μέτρα και όροι για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από Εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)» (Β' 1312)

6. Εγκαταλειμμένα μηχανοκίνητα δίκυκλα

Περιλαμβάνονται ελαφριά μηχανοκίνητα δίκυκλα και δίκυκλες μοτοσυκλέτες σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) υπ'αρ. αρ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Ιανουαρίου 2013 για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρίκυκλων οχημάτων και τετράκυκλων.

7. Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

7.1. Υπολείμματα καλλιέργειών

Αποσυρόμενα φρούτα και λαχανικά

Απόβλητα κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης

7.2. Πλαστικά γεωργίας

8. Συσκευασίες φυτοπροστατευτικών

Άρθρο 5: Χώροι παραγωγής στερεών αποβλήτων και υπεύθυνοι τήρησης του παρόντος Κανονισμού

1. «Πολίτες»: όπου αναφέρονται πολίτες θεωρούνται, όλοι όσοι παράγουν απόβλητα εντός των διοικητικών ορίων του Δήμου, δηλαδή οι κάτοικοι, καθώς και οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων, των γραφείων, των καταστημάτων κ.λ.π, που δραστηριοποιούνται στα διοικητικά όρια του Δήμου, όπως αυτοί ορίζονται στη συνέχεια του παρόντος άρθρου, οι ιδιοκτήτες ακινήτων καθώς και όλοι οι διερχόμενοι από το Δήμο.
2. «Κατοικίες»: θεωρούνται οι αυτοτελείς χώροι, καθώς και τα συγκροτήματα κατοικιών (πολυκατοικίες), όπου κατοικούν, μόνιμα ή πρόσκαιρα, μεμονωμένα άτομα ή οικογένειες. Υπεύθυνοι για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού είναι οι ιδιοκτήτες των κατοικιών, ενώ για τους κοινόχρηστους χώρους των πολυκατοικιών και οικιστικών συγκροτημάτων είναι οι διαχειριστές τους. Αν δεν υπάρχει διαχειριστής, τότε ως υπεύθυνοι θεωρούνται όλοι οι ιδιοκτήτες των διαμερισμάτων και καταστημάτων του κτιρίου.
3. «Επιχειρήσεις-Καταστήματα»: θεωρούνται οι αυτοτελείς χώροι όπου λειτουργούν κάθε φύσεως εμπορικές ή άλλου είδους επιχειρήσεις, καθώς και τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος. Υπεύθυνοι για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού κατά περίπτωση είναι:

- α) Για τις προσωπικές επιχειρήσεις: ο ιδιοκτήτης ή ο Διευθυντής τους.
- β) Για τις Ανώνυμες Εταιρείες: ο Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Διευθύνων ή Εντεταλμένος Σύμβουλος και Γενικός Διευθυντής.
- γ) Για τις Ομόρρυθμες και Ετερόρρυθμες Εταιρείες, καθώς και για τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης: ο Διαχειριστής.
- δ) Για τους Συνεταιρισμούς: ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- ε) Για τα Σωματεία: ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
- στ) Για Κοινοπραξίες αποτελούμενες από φυσικά πρόσωπα: τα πρόσωπα που τις αποτελούν.
- ζ) Για Κοινοπραξίες αποτελούμενες από νομικά πρόσωπα: οι νόμιμοι εκπρόσωποι των νομικών προσώπων που τις αποτελούν.
4. «Γραφεία»: θεωρούνται οι αυτοτελείς χώροι όπου ασκείται οποιοδήποτε επάγγελμα, μόνιμο ή πρόσκαιρο. Υπεύθυνος για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού είναι ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος του γραφείου.
5. «Οικόπεδα»: θεωρούνται οι ακάλυπτοι χώροι, περιφραγμένοι ή μη, εντός ή εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού. Υπεύθυνος για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού είναι ο ιδιοκτήτης, νομέας ή κάτοχος του οικοπέδου.
6. «Βιομηχανικές και βιοτεχνικές μονάδες, καθώς και εργαστήρια»: θεωρούνται οι στεγασμένοι ή υπαίθριοι χώροι που χρησιμοποιούνται από βιομηχανικές ή βιοτεχνικές επιχειρήσεις για παραγωγική δραστηριότητα και υποστηρικτικές δράσεις. Τέτοιες θεωρούνται και οι γεωργοκτηνοτροφικές μονάδες. Στις μονάδες αυτές ο υπεύθυνος για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού ορίζεται με απόφαση της Διεύθυνσης της μονάδας, που κοινοποιείται ταυτόχρονα στον Δήμο. Σε περίπτωση που δεν έχει οριστεί τέτοιο πρόσωπο, υπεύθυνοι θεωρούνται ο ιδιοκτήτης και ο διευθυντής της μονάδας.
7. Για τα κάθε είδους οχήματα, υπεύθυνος για την καθαριότητα και την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού είναι το φυσικό πρόσωπο ή ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου στο όνομα των οποίων έχει εκδοθεί η αντίστοιχη άδεια κυκλοφορίας του οχήματος. Για κάθε είδους οχήματα του Δημοσίου, υπεύθυνος είναι ο Προϊστάμενος του Γραφείου Κίνησης και στην περίπτωση που τέτοιος δεν υπάρχει, ο Προϊστάμενος της αντίστοιχης υπηρεσίας στην οποία είναι χρεωμένο το όχημα και από την οποία παίρνει εντολές κίνησης.

Οι υπεύθυνοι σύμφωνα με τα προαναφερόμενα μπορούν να ορίσουν με έγγραφό τους συγκεκριμένο πρόσωπο που συμβιώνει ή συνεργάζεται στον ίδιο χώρο και αποδέχεται να αναλάβει την ευθύνη για την καθαριότητα και την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού. Για να ισχύει η παραπάνω μεταβίβαση της ευθύνης, πρέπει τόσο εκείνος που αναθέτει, όσο και εκείνος που αποδέχεται την ανάθεση της συγκεκριμένης υπευθυνότητας, να συνυπογράψουν το σχετικό έγγραφο ενώπιον του αρμοδίου υπαλλήλου της Υπηρεσίας Καθαριότητας ή ενώπιον της Αστυνομικής Αρχής και ταυτόχρονα να βεβαιωθεί αρμοδίως η ημερομηνία και το περιεχόμενο του κειμένου, καθώς και η γνησιότητα των υπογραφών. Ακριβές αντίγραφο του παραπάνω θεωρημένου εγγράφου κατατίθεται υποχρεωτικά και με ευθύνη του ενδιαφερομένου στην Υπηρεσία Καθαριότητας.

Ιδιοκτήτης οικοπέδου ο οποίος απουσιάζει για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους από τον τόπο του ακινήτου του, υποχρεούται να αναθέσει σε τρίτο πρόσωπο την ευθύνη για την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΥ

Άρθρο 6: Καθορισμός υποχρεώσεων του Δήμου

Οι υποχρεώσεις του Δήμου, όπως προκύπτουν από το άρθρο 228 του ν. 4555/2018, τις διατάξεις του ν. 4819/2021, το ΕΣΔΑ και το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, είναι οι ακόλουθες:

6.1. Πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων¹

- ✓ Εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σχετικά με την πρόληψη σε τοπικό επίπεδο, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης στα σχολικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα, με έμφαση στην πρόληψη για τα ρεύματα προτεραιότητας του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, δηλαδή τρόφιμα, χαρτί, συσκευασίες, πλαστικά μιας χρήσης, ογκώδη, κλωστοϋφαντουργικά.
- ✓ Δράσεις για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και έντυπου χαρτιού
- ✓ Ψηφιοποίηση υπηρεσιών, με παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών μέσω της πλατφόρμας gov.gr ή άλλης πλατφόρμας (π.χ. έκδοση ηλεκτρονικών πιστοποιητικών, βεβαιώσεων, εγκρίσεων).

¹ Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων
άρθρο 228 του ν. 4555/2018
ν. 4736/2020
ν. 4819/2021

- ✓ Για τον σκοπό της μείωσης της κατανάλωσης των πλαστικών προϊόντων μιας χρήσης ο Δήμος, οι οποίοι διαθέτει δίκτυο πόσιμου νερού, θα πρέπει να μεριμνήσει για κοινόχρηστες βρύσες με σκοπό την δωρεάν διάθεσή του πόσιμου νερού σε δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις και σε δημοτικές παιδικές χαρές.
- ✓ Εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω» όπως περιγράφεται ειδικότερα (παρ. 6.4.).
- ✓ Διάδοση καλών πρακτικών και προγράμματα ενημέρωσης σε συνεργασία με τα ΣΕΔ και τον ΕΟΑΝ.

6.2. Δημιουργία Κέντρων Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (ΚΔΕΥ)²

Με σκοπό την προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, ο Δήμος υλοποιεί ένα τουλάχιστον Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης Υλικών (Κ.Δ.Ε.Υ.) έως το τέλος του έτους 2023*. Πρόκειται ουσιαστικά για οργανωμένους χώρους, στους οποίους οι πολίτες μπορούν να αποθέτουν μεταχειρισμένα αντικείμενα κάθε είδους, όπως είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, παιχνίδια, έπιπλα, ποδήλατα, βιβλία και κλωστοϋφαντουργικά είδη. Τα προϊόντα αυτά ταξινομούνται και επιδιορθώνονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν.

* σύμφωνα με το άρθρο 18 του ν. 4819/2021, η υποχρέωση αφορά Δήμους άνω των 20.000 κατοίκων. Οι ΦοΔΣΑ μεριμνούν για την υλοποίηση και λειτουργία ΚΔΕΥ, προκειμένου να εξυπηρετούνται οι Δήμοι με πληθυσμό κάτω των είκοσι χιλιάδων 20.000 κατοίκων μέσω πρόωθησης των διαδημοτικών συνεργασιών.

6.3. Μείωση των επιπτώσεων από τα πλαστικά μιας χρήσης - Προμήθεια σακουλών με ανακυκλωμένο περιεχόμενο³

Ο Δήμος αναφορικά με τις προμήθειες πλαστικών μιας χρήσης τηρεί τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του ν. 4736/2020 «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και λοιπές διατάξεις» (Α' 200).

Μεταξύ των άλλων απαγορεύεται να προμηθεύεται με οποιονδήποτε τρόπο πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης όπως πλαστικά μαχαιροπήρουνα, πλαστικά πιάτα, περιέκτες τροφίμων, ποτών και κυπελάκια για ποτά από φελιζόλ. Επιπλέον υποχρεούται να περιλαμβάνει στα έγγραφα των συμβάσεων, που έχουν ως αντικείμενο τη μίσθωση ή εκμετάλλευση ή παροχή υπηρεσιών λειτουργίας κυλικείων, όρο περί απαγόρευσης της

² άρθρο 18 του ν. 4819/2021

³ άρθρο 5 του ν. 4736/2020 και άρθρο 85 του ν. 4819/2021

προμήθειας, της χρήσης και της διάθεσης από τον ανάδοχο της σύμβασης των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης σύμφωνα με τον προαναφερόμενο νόμο.

Από την 1η Ιανουαρίου 2023, ο Δήμος δεν προμηθεύεται με οποιονδήποτε τρόπο πλαστικές σακούλες που δεν περιέχουν τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%) ανακυκλωμένο πλαστικό, με εξαίρεση τις πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς και τις βιοαποδομήσιμες ή βιοαποικοδομήσιμες/ λιπασματοποιησιμες πλαστικές σακούλες μεταφοράς.

6.4. Εφαρμογή του συστήματος «Πληρώνω Όσο Πετάω»⁴

Το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετάω» αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της ιεράρχησης των αποβλήτων. Πλέον ο υπολογισμός των τελών για τους παραγωγούς αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των νοικοκυριών, γίνεται με βάση την πραγματική ποσότητα των παραγόμενων από αυτούς αποβλήτων. Ειδικότερα:

- ✓ Ο Δήμος από την 1η Ιανουαρίου 2023* και υπό την προϋπόθεση ότι βρίσκεται σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή ιδιωτική ΜΕΒΑ που εξυπηρετεί τον Δήμο, εφαρμόζει το «Πληρώνω Όσο Πετάω» για τα βιολογικά απόβλητα που παράγονται από τους αναφερόμενους παρακάτω φορείς παραγωγής βιοαποβλήτων:
  - μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων
  - λαχαναγορές,
  - super market,
  - ξενοδοχεία άνω των εκατό (100) κλινών
- ✓ Ο Δήμος από την 1η Ιανουαρίου 2023** εφαρμόζει το «Πληρώνω Όσο Πετάω» για τα αστικά απόβλητα που παράγονται από τα ξενοδοχεία άνω των εκατό (100) κλινών καθώς και από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν εντός των ορίων αρμοδιότητας του Δήμου, οι φορείς λειτουργίας των οποίων καθίστανται υπόχρεοι για την απόδοση του τέλους.
- ✓ Ο Δήμος από την 1η Ιανουαρίου 2023*** εφαρμόζει καθολικά το «Πληρώνω Όσο Πετάω»
- ✓ Ο Δήμος από την 1η Ιανουαρίου 2028**** εφαρμόζει καθολικά το «Πληρώνω Όσο Πετάω»

Με σκοπό την εφαρμογή του «Πληρώνω Όσο Πετάω», ο Δήμος διαθέτει κατάλληλο σύστημα μέτρησης.

* η υποχρέωση, σύμφωνα με το άρθρο 37 του ν. 4819/2021, αφορά Δήμους με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων

⁴ άρθρο 37 του ν. 4819/2021

** η υποχρέωση, σύμφωνα με το ίδιο με παραπάνω άρθρο αφορά Δήμους με πληθυσμό άνω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων

***η υποχρέωση, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο αφορά Δήμους με πληθυσμό άνω των εκατό χιλιάδων (100.000)

****η υποχρέωση, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο αφορά Δήμους με πληθυσμό άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων

Σημείωση: Οι τιθέμενες ημερομηνίες συνιστούν το ανώτερο χρονικό όριο για την εφαρμογή του «Πληρώνω Όσο Πετάω»

6.5. Εφαρμογή χωριστής συλλογής⁵

Ο Δήμος μεριμνά για την εφαρμογή της χωριστής συλλογής τουλάχιστον για χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί σύμφωνα με τις προβλέψεις του οικείου ΤΣΔΑ και του εγκεκριμένου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων.

Ο Δήμος από την 1η.1.2022, οργανώνει τη χωριστή συλλογή χαρτιού, με σκοπό την ανακύκλωση, εντός των κτιρίων στα οποία στεγάζεται ή άλλων χώρων και εγκαταστάσεων για τα οποία φέρουν την ευθύνη λειτουργίας. Το χωριστά συλλεγέιν χαρτί παραδίδεται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες.

6.6. Χωριστή συλλογή αποβλήτων συσκευασίας σε δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού⁶

Ο Δήμος οργανώνει τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα σε δημοτικές αθλητικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλες δημοτικές εγκαταστάσεις συνάθροισης κοινού. Επιπλέον εξασφαλίζει διαθέσιμο δίκτυο χωριστής συλλογής των επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων συσκευασίας, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των δημοτικών αποβλήτων συσκευασιών, ενώ το κόστος της εναλλακτικής διαχείρισής τους βαρύνει τα οικεία Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ). Οι παραπάνω απαιτήσεις χωριστής συλλογής των αποβλήτων συσκευασιών πρέπει να εφαρμοσθούν εφαρμόσουν το αργότερο έως την 5η Ιανουαρίου 2022.

Ο Δήμος υποχρεούται να εξασφαλίσει διαθέσιμο δίκτυο χωριστής συλλογής των επιμέρους ρευμάτων αποβλήτων συσκευασίας, το κόστος της εναλλακτικής διαχείρισής τους, βαρύνει τα οικεία Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ).

⁵ άρθρα 25 και 27 του ν. 4819/2021

⁶ άρθρο 86 του ν. 4819/2021

6.7. Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων⁷

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022 ο Δήμος οργανώνει και λειτουργεί τη χωριστή συλλογή και μεταφορά των βιολογικών αποβλήτων, προκειμένου αυτά να υποβάλλονται σε ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης και της χώνευσης. Είναι επίσης αρμόδιος να διαθέτει κάδους ή περιέκτες σε κάθε δημόσια μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό τη συλλογή των αποβλήτων τροφίμων. Ο Δήμος επιπλέον δύναται να προμηθεύει τους πολίτες με ειδικές βιοδιασπώμενες σακούλες, και γενικότερα να καθορίζει τα μέσα τοποθέτησης των υπολειμμάτων τροφών προκειμένου να αποτεθούν τελικά στους κάδους για τους οποίους προορίζονται (καφέ κάδοι). Ανάλογα με την περιοχή, τα υπολείμματα τροφών μπορεί να συλλέγονται από κοινού με τα απόβλητα κήπου και πάρκων ή σε διαφορετικούς κάδους.

6.8. Οικιακή κομποστοποίηση

Ο Δήμος μπορεί να υλοποιεί προγράμματα οικιακής κομποστοποίησης, με την παροχή ειδικών κάδων σε νοικοκυριά σε επιλεγμένες περιοχές.

6.9. Συλλογή και μεταφορά των υπολειπόμενων αστικών αποβλήτων

Ο Δήμος έχει την υποχρέωση συλλογής και μεταφοράς των υπολειπόμενων αστικών αποβλήτων, ύστερα από Διαλογή στην Πηγή, σε κατάλληλες υποδομές τηρώντας την ιεράρχηση των αποβλήτων και με την επιφύλαξη των προβλέψεων του οικείου ΠΕΣΔΑ.

6.10. Καθιέρωση χωριστής συλλογής επικινδύνων αποβλήτων από νοικοκυριά⁸

Καθιερώνεται με μέριμνα του Δήμου από την 1η. 1.2024 η χωριστή συλλογή για τα επικίνδυνα απόβλητα που παράγονται από τα νοικοκυριά, όπως επικίνδυνα απόβλητα από χρώματα οργανικού διαλύτη, βερνίκια, διαλύτες. Η χωριστή συλλογή των αποβλήτων γίνεται σε κατάλληλα αδειοδοτημένο χώρο και εφόσον ο Δήμος δεν διαθέτει, ο χώρος υποδεικνύεται από τον οικείο Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ).

Οι Δήμοι μεριμνούν για τη συλλογή και μεταφορά των απόβλητων από χρώματα και βερνίκια που συλλέγονται υποχρεωτικά στα χρωματοπωλεία από την 1^η.1.2024. Οι φορείς λειτουργίας (κάτοχοι της

⁷ άρθρο 50 του ν. 4819/2021

⁸ άρθρο 46 του ν.4819/2021

αντίστοιχης άδειας λειτουργίας) των χρωματοπωλείων υποχρεούνται να οργανώσουν τη συλλογή των αποβλήτων από χρώματα και βερνίκια σε κατάλληλους περιέκτες, εντός των χώρων λειτουργίας τους.

6.11. Καθιέρωση χωριστής συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων⁹

Έως την 1η.1.2024, καθιερώνεται χωριστή συλλογή των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, και σε συνεργασία με ΣΕΔ, εφόσον έχει εγκριθεί, για την οργάνωση της εναλλακτικής διαχείρισης του ρεύματος αυτού.

6.12. Χωριστή συλλογή ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης¹⁰

Εφαρμόζεται χωριστή συλλογή των ΑΗΗΕ οικιακής προέλευσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ'αρ. Η.Π. 23615/651/Ε.103/2014 «Καθορισμός κανόνων, όρων και προϋποθέσεων για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2012/19/ΕΚ «σχετικά με τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Ιουλίου 2012 και άλλες διατάξεις» (Β' 1184).

Ειδικότερα και σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω κ.υ.α., ο Δήμος από κοινού με τα ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης των ΑΗΗΕ, καθορίζει δημοτικά σημεία συλλογής των αποβλήτων αυτών λαμβάνοντας υπόψη κυρίως την πληθυσμιακή πυκνότητα και εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα και προσβασιμότητα των σημείων συλλογής, ώστε οι τελικοί χρήστες και οι διανομείς να μπορούν να επιστρέφουν τα απόβλητα αυτά δωρεάν και οργανώνει τη συλλογή και μεταφορά των ογκωδών και βαρέων ΑΗΗΕ από το χώρο του τελικού χρήστη.

6.13. Χωριστή συλλογή φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών¹¹

Εφαρμόζεται χωριστή συλλογή των φορητών ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ'αρ. 41624/2057/ Ε103/2010 «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για

⁹ άρθρο 10 και 25 του ν. 4819/2021

¹⁰ κ.υ.α. Η.Π. 23615/651/Ε.103/2014

¹¹ κ.υ.α. 41624/2057/Ε103/2010

την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών σε συμμόρφωση με τις διατάξεις των οδηγιών, 2006/66/ΕΚ «σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ» και 2008/103/ΕΚ «για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών, όσο αφορά την τοποθέτηση ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών στην αγορά», του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β' 1625).

6.14. Παρεχόμενος εξοπλισμός από τον Δήμο ¹²

Ο Δήμος υποχρεούται να παρέχει τον απαιτούμενο εξοπλισμό για τη χωριστή συλλογή των ρευμάτων αποβλήτων με σκοπό την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση είτε ο ίδιος είτε, εφόσον το ρεύμα αποβλήτων εντάσσεται στην εναλλακτική διαχείριση, με ευθύνη του οικείου ΣΕΔ, το οποίο καλύπτει και το σχετικό κόστος. Επιπλέον ο Δήμος παρέχει τον απαιτούμενο εξοπλισμό για τα υπολειπόμενα αστικά απόβλητα.

Η χρωματική κωδικοποίηση των χρησιμοποιούμενων κάδων ή άλλων μέσων συλλογής θα είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 26 του ν. 4819/2021. Επίσης μπορούν να χρησιμοποιούνται και άλλοι τρόποι συλλογής (π.χ. σύστημα πόρτα-πόρτα με διαφορετικές σακούλες κ.α.) για τη χωριστή συλλογή των διαφόρων ρευμάτων αποβλήτων.

Ειδικότερα για τη χωριστή συλλογή και την επισήμανση των αποβλήτων με τη χρήση χρωμάτων και εικονογραμμάτων για τους περιέκτες αντικειμένων ή ρευμάτων αποβλήτων, ακολουθείται η παρακάτω αντιστοίχιση:

Ρεύμα αποβλήτων/ αντικείμενα	Χρώμα και μέσο συλλογής
Βιοαπόβλητα	Καφέ κάδος
Χαρτί / χαρτόνι	Κίτρινος κάδος
Γυαλί	Γαλάζιος κάδος ή μπλε κώδωνας

¹² άρθρο 26 του ν.4819/2021

Πλαστικά	Πορτοκαλί κάδος
Μέταλλα	Κόκκινος κάδος
Κλωστοϋφαντουργικά	Μωβ κάδος ή κάδος διαφορετικού σχήματος
Από κοινού συλλεγέντα απόβλητα συσκευασίας	Μπλε κάδος
Σύμμεικτα αστικά στερεά απόβλητα	Πράσινος ή γκρι κάδος
Μικρές ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων από νοικοκυριά	Λευκός με κόκκινες επισημάνσεις κάδος
Απορριπτόμενες δραστικές ουσίες και φαρμακευτικά προϊόντα με ληγμένη ημερομηνία ή μη	Κάδος με χρώμα ανοιχτό πράσινο
Μεταχειρισμένα παιχνίδια Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)	Λευκός κάδος Διαφανής κάδος και ειδικά για λαμπτήρες σε χάρτινη συσκευασία πράσινου χρώματος

Οι χρωματισμοί του πίνακα αφορούν στο σύνολο του περιέκτη ή στο κάλυμμα αυτού. Το είδος των αποβλήτων ή αντικειμένων που απορρίπτονται στον περιέκτη πρέπει να αναγράφεται υποχρεωτικά επί αυτών και να αποτυπώνεται με ευκρίνεια σε σχετικό εικονόγραμμα.

Στην περίπτωση χρήσης άλλων μέσων για τη συλλογή υλικών ή αντικειμένων, όπως σακουλών με τη μέθοδο «πόρτα – πόρτα», απαιτείται η χρήση ημιδιαφανών σακουλών, οι οποίες φέρουν αυτοκόλλητο με το χρώμα και τις αντίστοιχες πληροφορίες για το αντίστοιχο υλικό ή αντικείμενο.

Στην περίπτωση χρήσης σακουλών για τη συλλογή αποβλήτων σε Δήμους, που εφαρμόζουν το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετάω» με σακούλα, τότε αυτή απαιτείται να έχει την παραπάνω χρωματική αντιστοίχιση.

Τα σημεία τοποθέτησης των κάδων, ο τρόπος και η συχνότητα συλλογής και μεταφοράς των διακριτών ρευμάτων αποβλήτων καθορίζονται με ευθύνη της Υπηρεσίας Καθαριότητας του Δήμου.

Η τοποθέτηση των κάδων γίνεται σε συγκεκριμένες θέσεις ή σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους (πχ εσοχές) που επιτρέπουν αφενός την ευχερή χρήση τους και την άνετη πρόσβαση των απορριμματοφόρων, αφετέρου την ασφαλή κυκλοφορία των πεζών και των οχημάτων.

Η πυκνότητα των κάδων καθορίζεται με βάση την ποσότητα των αποβλήτων.

Καθορίζονται επίσης τα σημεία στα οποία δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση κάδων, όπως διασταυρώσεις οδών, στάσεις λεωφορείων, ειδικές θέσεις στάθμευσης, φρεάτια ομβρίων κλπ.

Ο Δήμος οφείλει να διατηρεί τα μέσα προσωρινής αποθήκευσης σε καλή κατάσταση και να προβαίνει σε συχνό πλύσιμο, απολύμανση και συντήρησή τους.

Η εφαρμογή περιοδικών ή έκτακτων προγραμμάτων πλύσης-απολύμανσης κάδων, αποτρέπει την μετατροπή των μέσων συλλογής αποβλήτων σε εστίες μόλυνσης. Ειδικότερα ο Δήμος μεριμνά για τον τακτικό καθαρισμό των κάδων. Η πλύση των κάδων γίνεται με ειδικά οχήματα – πλυντήρια κάδων με την χρήση απορρυπαντικών / απολυμαντικών υγρών. Ο Δήμος μεριμνά για την ορθή διάθεση των υγρών από την πλύση των κάδων. Η συχνότητα πλύσης των κάδων καθορίζεται από το πρόγραμμα της αρμόδιας Υπηρεσίας του Δήμου. Κατόπιν της πλύσης τοποθετείται ειδικό αυτοκόλλητο που αναγράφει την ημερομηνία πλύσης – απολύμανσης.

6.15. Συλλογή και μεταφορά αποβλήτων¹³

Η συλλογή και μεταφορά όλων των παραπάνω ρευμάτων αποβλήτων, πραγματοποιείται με ειδικά μέσα του Δήμου, σε κατάλληλα αδειοδοτημένους χώρους επεξεργασίας. Τα απόβλητα μεταφέρονται, με τα μέσα του Δήμου ή με συνεργαζόμενες εταιρείες που πληρούν τις προϋποθέσεις της νομοθεσίας, σε Σταθμούς Μεταφόρτωσης, Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, Μονάδες Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων, Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων και Χώρους Υγειονομικής Ταφής ή και εγκαταστάσεις ανακύκλωσης.

Η συχνότητα συλλογής προσαρμόζεται στις τοπικές συνθήκες εφαρμογής του έργου (καιρικές συνθήκες, ποσότητα αποβλήτων, συμπεριφορά των χρηστών κ.λπ.). Όσον αφορά τις καιρικές συνθήκες, για παράδειγμα κατά τη χειμερινή περίοδο, η συχνότητα συλλογής μπορεί να είναι μειωμένη, ενώ, κατά τη θερινή περίοδο, η

¹³ άρθρο 228 του ν. 4555/2018

συχρότητα συλλογής αλλά και καθαρισμού των κάδων θα πρέπει να αυξάνεται όσο το δυνατόν περισσότερο για την αποφυγή δημιουργίας συνθηκών δυσφορίας και κινδύνων υγιεινής.

Στην περίπτωση συλλογής και μεταφοράς ρευσμάτων αποβλήτων για τα οποία λειτουργούν Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ), ισχύουν ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις σύμφωνα με το οικείο Πρόγραμμα Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού και τους όρους έγκρισης του ΣΕΔ.

6.16. Δημιουργία Πράσινων Σημείων (ΠΣ)¹⁴

Με σκοπό την προώθηση της ιεράρχησης στη διαχείριση των αποβλήτων και ιδίως της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης με διαλογή στην πηγή, ο Δήμος μόνος του ή από κοινού με άλλους δήμους ή ο ΦΟΔΣΑ κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Δήμου οργανώνουν ΠΣ. Επιπλέον ο Δήμος οργανώνει γωνιές ανακύκλωσης ή εντάσσει στον εξοπλισμό του κινητά πράσινα σημεία.

6.17. Υπόλειμμα ΚΔΑΥ¹⁵

Η διαχείριση του υπολείμματος που προκύπτει από το Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) που εξυπηρετεί το Δήμο και του αναλογεί, εμπίπτει στην αρμοδιότητά του και αναλαμβάνει και την κάλυψη του σχετικού κόστους.

6.18. Καταβολή τέλους ταφής¹⁶

Ο Δήμος επιβαρύνεται με το κόστος που του αναλογεί, σύμφωνα με τον κανονισμό τιμολόγησης του οικείου ΦΟΔΣΑ, και αντιστοιχεί στο τέλος ταφής που προβλέπεται στο άρθρο 38 του ν. 4819/2021. Ειδικότερα από την 1η Ιανουαρίου 2022 επιβάλλεται τέλος ταφής για τις ποσότητες των ανεπεξέργαστων αστικών αποβλήτων καθώς και τις ποσότητες υπολειμμάτων που προκύπτουν από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.), τις Μονάδες Επεξεργασίας Βιολογικών Αποβλήτων (Μ.Ε.Β.Α.), τις Μονάδες Μηχανικής Βιολογικής Επεξεργασίας (Μ.Ε.Α.) και τις μονάδες αποτέφρωσης αστικών αποβλήτων που διατίθενται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής (Χ.Υ.Τ.), η οποία κλιμακώνεται από την τιμή των 20 ευρώ ανά τόνο αποβλήτων για το έτος 2022, σε 25 ευρώ το 2023, σε 30 ευρώ το 2024, σε 35 ευρώ το 2025, σε

¹⁴ άρθρο 29 του ν. 4819/2021

¹⁵ άρθρο 31 του ν. 4819/2021

¹⁶ άρθρο 38 του ν. 4819/2021

45 ευρώ το 2026 και σε 55 ευρώ το 2027 ανά τόνο αποβλήτων, οπότε και παραμένει σταθερή.

6.19. Ογκώδη αστικά απόβλητα

Η συλλογή, μεταφορά και διαχείριση των «ογκωδών» αστικών αποβλήτων (παλαιά έπιπλα, άχρηστες οικιακές συσκευές, στρώματα κλπ) πραγματοποιείται μετά από επικοινωνία του ενδιαφερόμενου με την Υπηρεσία Καθαριότητας του Δήμου ή με βάση άλλο πρόγραμμα που έχει καταρτίσει ο Δήμος.

Ειδικότερα για τις μεγάλες ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, αυτές πρέπει να συλλέγονται χωριστά και στο πλαίσιο συνεργασίας με ΣΕΔ για τα Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού.

Εφόσον οργανωθούν και λειτουργήσουν ΣΕΔ για έπιπλα και στρώματα, αντίστοιχα η οργάνωση της χωριστής συλλογής και μεταφοράς γίνεται σε συνεργασία του Δήμου με τα ΣΕΔ.

Τα ογκώδη μπορούν να οδηγούνται αρχικά στο Πράσινο Σημείο, εφόσον υφίσταται, προκειμένου στη συνέχεια να οδηγηθούν για επεξεργασία και στο Κέντρο Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης (Κ.Δ.Ε.Υ.) με σκοπό την επαναχρησιμοποίηση. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να τηρείται η ιεράρχηση των αποβλήτων.

Για τα ογκώδη αντικείμενα που δεν προέρχονται από κατοικίες αλλά από επαγγελματικούς χώρους και πέραν κάποιου συγκεκριμένου βάρους και όγκου, κάθε φορά που γίνεται αποκομιδή ή συνολικού βάρους και όγκου ετησίως ο Δήμος δύναται να επιβάλει ειδικό τέλος που καθορίζεται κατόπιν αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου.

6.20. Διαχείριση εγκαταλειμμένων Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής (ΟΤΚΖ)¹⁷

Για να θεωρηθεί ένα όχημα εγκαταλειμμένο θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο προεδρικό διάταγμα υπ'αρ. 116/2004 «Μέτρα, όροι και πρόγραμμα για την εναλλακτική διαχείριση των οχημάτων στο τέλος του κύκλου ζωής τους, των χρησιμοποιημένων ανταλλακτικών τους και των απενεργοποιημένων καταλυτικών μετατροπέων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/53/ΕΚ «για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους» του Συμβουλίου της 18ης Σεπτεμβρίου 2000» (Α' 81).

Ο Δήμος μεριμνά για τη συλλογή των ΟΤΚΖ τηρώντας την προβλεπόμενη στο παραπάνω π.δ. διαδικασία, η οποία ξεκινά με τον εντοπισμό και τη σήμανση και εφόσον ο ιδιοκτήτης εγκαταλειμμένου οχήματος δεν εντοπιστεί εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, τότε το

¹⁷ άρθρο 9 του Π.Δ. 116/2004

προβλεπόμενο Πιστοποιητικό Καταστροφής του παραδίδεται στο Δήμο. Η επεξεργασία – απορρύπανση των ΟΤΚΖ γίνεται στο πλαίσιο λειτουργίας Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) σε κατάλληλα αδειοδοτημένες μονάδες (διαλυτήρια αυτοκινήτων). Απαγορεύεται η εγκατάλειψη οχήματος.

6.21. Διαχείριση εγκαταλειμμένων μηχανοκίνητων δίκυκλων¹⁸

Ο Δήμος απομακρύνει τα εγκαταλειμμένα μηχανοκίνητα δίκυκλα και τα παραδίδει σε εγκαταστάσεις που έχουν την κατάλληλη αδειοδότηση με σκοπό την απορρύπανση και περαιτέρω την ανακύκλωση των υλικών. Τέτοιου είδους εγκαταστάσεις είναι τα διαλυτήρια Οχημάτων Τέλους Κύκλου Ζωής. Απαγορεύεται η εγκατάλειψη δικύκλου.

6.21.1 Λοιπά εγκαταλειμμένα οχήματα

Για τα εγκαταλειμμένα μέσα μεταφοράς και τα μηχανήματα που δεν έχουν πινακίδες κυκλοφορίας ακολουθείται η διαδικασία της κ.υ.α. 1002901/67/Τ/2002 (Β' 57) περί στερεών αποβλήτων.

6.22. Καταχώρηση στοιχείων¹⁹

Αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα η εφαρμογή από τον Δήμο ενός αποτελεσματικού συστήματος παρακολούθησης για την ορθή καταγραφή των συλλεγόμενων ποσοτήτων και των πηγών παραγωγής αποβλήτων.

Ο Δήμος εισάγει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (Η.Μ.Α.) του ΥΠΕΝ στοιχεία αναφορικά με τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων.

Επιπλέον ο Δήμος εισάγει σε τυποποιημένη ηλεκτρονική φόρμα, της οποίας διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα με το Η.Μ.Α., το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (Τ.Σ.Δ.Α.).

6.23. Οδοκαθαρισμός - Καθαριότητα εξωτερικών κοινόχρηστων χώρων

Ο Δήμος έχει την αρμοδιότητα του οδοκαθαρισμού και της καθαριότητας των κοινόχρηστων χώρων, των εργασιών δηλαδή περισυλλογής και απομάκρυνσης μικροαπορριμμάτων από τα μέσα προσωρινής εναπόθεσης ή των μικροαπορριμμάτων που βρίσκονται σε οδούς, πλατείες, άλση και κοινόχρηστους χώρους. Η συχνότητα και οι μέθοδοι καθαρισμού ορίζονται από τον Δήμο, ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα διαθέσιμα μέσα. Για να διατηρούνται οι εξωτερικοί χώροι καθαροί, ο Δήμος τοποθετεί σε κατάλληλες αποστάσεις ειδικούς κάδους υποδοχής μικροαπορριμμάτων τα οποία οφείλει να διατηρεί

¹⁸ άρθρο 75 του ν. 3463/2006

¹⁹ άρθρο 53 του ν. 4819/2021

καθαρά, με την αποκομιδή του περιεχομένου τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

6.24. Καθαριότητα ιδιωτικών οικοπέδων και λοιπών ακάλυπτων χώρων

Λαμβάνεται μέριμνα από τον Δήμο, σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς, και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τις υπηρεσίες του, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων.

6.25. Έκτακτα μέτρα – μέτρα ασφαλείας

Ο Δήμος λαμβάνει έκτακτα μέτρα για την καθαριότητα, όταν αυτό απαιτείται λόγω καιρικών συνθηκών, τοπικών ιδιαιτεροτήτων ή εκτάκτων γεγονότων.

Η λήψη όλων των μέτρων ασφαλείας για την υγιεινή και την ασφάλεια των εργαζομένων στην Υπηρεσία Καθαριότητας και η λήψη των μέτρων ασφαλείας των χώρων συλλογής απορριμμάτων για την αποφυγή ανάφλεξης και πρόκλησης πυρκαγιών, αποτελεί καθήκον του Δήμου.

6.26. Ενημέρωση – Ευαισθητοποίηση πολιτών και επιχειρήσεων ²⁰

Η ενημέρωση των πολιτών για την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και διαλογής στην πηγή, αποτελεί υποχρέωση του Δήμου.

Ειδικότερα και αναφορικά με προγράμματα πρόληψης οφείλει να ενημερώσει για υλοποιούμενες δράσεις, όπως δωρεά τροφίμων, φαρμάκων, ρούχων ή άλλων αγαθών, για τη λειτουργία Κ.Δ.Ε.Υ. και τα είδη χρησιμοποιημένων αντικειμένων που παραλαμβάνει, τη λειτουργία Πράσινου Σημείου στο οποίο πραγματοποιούνται και δράσεις επαναχρησιμοποίησης, τη μείωση των πλαστικών μιας χρήσης.

Αναφορικά με τη διαλογή στην πηγή οφείλει να ενημερώνει για τη διαδικασία διαλογής (υλικά προς ανακύκλωση, τρόπος διαλογής, συχνότητα κλπ.) και τα διαθέσιμα μέσα αποθήκευσης που διατίθενται για τη χωριστή συλλογή των επιμέρους ρευμάτων ανακυκλώσιμων υλικών, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ή οποτεδήποτε επέρχονται αλλαγές, με κάθε πρόσφορο μέσο (δελτία τύπου, ιστοσελίδα του Δήμου, ενημερωτικά φυλλάδια κλπ).

Επιπλέον παρέχει την ενημέρωση στους πολίτες και τις επιχειρήσεις για τα προγράμματα και τα δρομολόγια των οχημάτων αποκομιδής

²⁰ άρθρο 228 του ν. 4555/2018

Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων

αποβλήτων, τις τυχόν αλλαγές, τα προγράμματα και δρομολόγια των λοιπών μέσων, τις ώρες και ημέρες πλυσίματος των οδών και κοινοχρήστων χωρών καθώς και τις ώρες και ημέρες που απαγορεύεται το παρκάρισμα αυτοκινήτων για σάρωμα των οδών. Ο Δήμος υποχρεούται να τηρεί το πρόγραμμα, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή έκτακτων αναγκών.

Ο Δήμος μεριμνά για την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση των πολιτών και την ενημέρωσή τους αναφορικά με την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, την ορθή διαχείριση των αποβλήτων και των επιπτώσεων στο περιβάλλον, έτσι ώστε να εξαλειφθούν τα φαινόμενα ανεξέλεγκτης απόρριψης απορριμμάτων σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους (ρέματα, δασικές εκτάσεις, πλησίον οδών, ακάλυπτοι χώροι κ.λ.π.).

Για την προώθηση των προγραμμάτων ανακύκλωσης ο Δήμος προβαίνει σε δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών, με κάθε πρόσφορο μέσο, ενθαρρύνει και δύναται να συμμετέχει σε πρωτοβουλίες σύνδεσης της ανακύκλωσης με δραστηριότητες ιδίως αθλητικές, πολιτιστικές και εκπαιδευτικές, όπως το οικολογικό εισιτήριο. Επιπλέον προωθεί διαδικασίες και συστήματα επιβράβευσης των πολιτών με κάθε διαθέσιμο μέσο στον τομέα της πρόληψης, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης.

6.27. Στην αρμοδιότητα του Δήμου ανήκει ο καθαρισμός, συντήρηση και λειτουργία των φρεατίων υδροσυλλογής του δικτύου ομβρίων υδάτων και των συνδεδηγίων αγωγών με τους αποδέκτες, συμπεριλαμβανομένων τη συντήρησης των καλυμμάτων των φρεατίων επίσκεψης των δικτύων ομβρίων σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν.3481/2006 «Τροποποιήσεις στη νομοθεσία για το Εθνικό Κτηματολόγιο, την ανάθεση και εκτέλεση συμβάσεων έργων και μελετών και άλλες διατάξεις» (Α' 162).

Η ανωτέρω αρμοδιότητα δεν αφορά τις οδούς των Δήμων οι οποίες έχουν περιληφθεί στην απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος υπ'αρ. Δ17α/06/52/ΦΝ 443 2007 " Καθορισμός των οδών του Ν.Αττικής και των ολοκληρωμένων τμημάτων των αυτοκινητοδρόμων, που η συντήρησή τους ανήκει στην αρμοδιότητα των υπηρεσιών της Γ.Γ.Δ.Ε./ΥΠΕΧΩΔΕ» (Β' 398) καθώς και για όσες οδούς η αρμοδιότητα συντήρησης τους ανήκει στην αρμοδιότητα των κατά τόπους Περιφερειών όπως αυτές ορίζονται στις σχετικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν.3481/2006.

6.28. Γνωστοποίηση του παρόντος Κανονισμού

Η γνωστοποίηση του παρόντος Κανονισμού, όπως προβλέπει το άρθρο 79 του ν. 3463/2006.

Άρθρο 7: Ενέργειες που δεν αποτελούν υποχρέωση ή αρμοδιότητα του Δήμου²¹

Ο Δήμος δεν υποχρεούται (με την επιφύλαξη των άρθρων 30 και 31):

- ✓ στη συλλογή και μεταφορά αποβλήτων που χαρακτηρίζονται επικίνδυνα, με εξαίρεση τα επικίνδυνα απόβλητα των νοικοκυριών, ή διέπονται από ειδικές διατάξεις όπως: ραδιενεργά απόβλητα, εκρηκτικές, εύφλεκτες και διαβρωτικές ουσίες, καταλύτες αυτοκινήτων. Στα παραπάνω περιλαμβάνονται και τα επικίνδυνα απόβλητα από υγειονομικές μονάδες, όπως κλινικές, νοσοκομεία, εξεταστικά κέντρα, ιατρεία κλπ., με την επιφύλαξη της τελευταίας περιόδου του άρθρου 16 του κανονισμού για τα επικίνδυνα απόβλητα από υγειονομικές μονάδες.
- ✓ στη συλλογή και μεταφορά μη επικίνδυνων ειδικών αποβλήτων, προερχόμενων από την παραγωγική διαδικασία και λειτουργία συνεργείων, βιοτεχνιών, βιομηχανιών.
- ✓ στην αποκομιδή αποβλήτων τα οποία λόγω της σύνθεσης, του είδους ή της ποιότητας και της ποσότητάς τους ή επειδή παράγονται σε χώρους απρόσιτους και απομακρυσμένους, δεν καθιστούν με τις υπάρχουσες δυνατότητες εφικτή την πραγματοποίηση των εργασιών συλλογής και μεταφοράς. Στις περιπτώσεις αυτές, η συλλογή και μεταφορά των αποβλήτων γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του κυρίου, νομέα ή κατόχου του χώρου απ' όπου προέρχονται τα απόβλητα με βάση τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές εντάσσεται και η περίπτωση των μεγάλων παραγωγών βιοαποβλήτων του άρθρου 11.
- ✓ στον καθαρισμό αλσών, πάρκων, προαυλίων και πρασιών, που ανήκουν σε ιδιωτικούς ή άλλους δημόσιους φορείς, εκτός αν έχει αναλάβει με προγραμματική σύμβαση την υλοποίηση των εργασιών αυτών.
- ✓ στη συλλογή και μεταφορά αποβλήτων που παράγουν ιδιωτικοί φορείς οι οποίοι πραγματοποιούν εκδηλώσεις ή μισθώνουν χώρους από φορείς οι οποίοι απαλλάσσονται της καταβολής ανταποδοτικών τελών. Ο Δήμος μπορεί, εφ' όσον διαπιστωθεί ότι οι φορείς αυτοί παρέχουν προς χρήση τα ακίνητα τους σε ιδιώτες - υπόχρεους καταβολής τελών - να βεβαιώνει τα ανταποδοτικά τέλη στους ενοικιαστές ή χρήστες του χώρου.

---

²¹ κ.υ.α.13588/725/2006
άρθρο 228 του ν. 4555/2018
κ.υ.α.39624/2209/Ε103/2009
ν. 3463/2006

- ✓ στη συλλογή και μεταφορά αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων που προκύπτουν από οικοδομικές εργασίες ιδιωτικών ή δημόσιων φορέων, την ευθύνη για τη διαχείριση των οποίων έχει ο ανάδοχος του δημόσιου ή ιδιωτικού έργου ή ο κύριος αυτού εφόσον δεν έχει αναθέσει το έργο σε ανάδοχο.

Δεν εντάσσονται στις αρμοδιότητες του Δήμου:

- α) απόβλητα προερχόμενα από εξαγωγή, επεξεργασία και αποθήκευση μεταλλευτικών πόρων,
- β) γεωργικά ή κτηνοτροφικά απόβλητα
- γ) απόβλητα εκμετάλλευσης λατομείων,
- δ) ο καθαρισμός σταθμών μέσων μαζικής μεταφοράς που βρίσκονται σε στεγασμένους ή περιφραγμένους χώρους οι οποίοι ανήκουν κατά κυριότητα, νομή ή κατοχή σε φορείς μέσων μαζικής μεταφοράς.

Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας, λήψης εκτάκτων μέτρων, για λόγους δημόσιας τάξης ή διακοπής λειτουργίας των χώρων μεταφόρτωσης, επεξεργασίας ή διάθεσης αποβλήτων, ο Δήμος, μετά από ενημέρωση των δημοτών, μπορεί τοπικά ή συνολικά να τροποποιεί ή και να διακόπτει τα προγράμματα αποκομιδής, μέχρις ότου αρθούν τα έκτακτα μέτρα ή επαναλειτουργήσουν οι παραπάνω χώροι. Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνεται κάθε πρόσφορο μέτρο για τον περιορισμό της επιβάρυνσης της υγείας των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Άρθρο 8: Υποχρεώσεις για τα μη ογκώδη αστικά απόβλητα

8.1. Υποχρέωση απόθεσης των αποβλήτων στους κατάλληλους κάδους/περιέκτες

Οι πολίτες υποχρεούνται να τοποθετούν τα χωριστά ρεύματα αποβλήτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στις παρακάτω παραγράφους του παρόντος άρθρου, στους κατάλληλους κάδους για τους οποίους προορίζονται, ομοίως και τα υπολειμματικά σύμμικτα στους πράσινους ή γκρι κάδους που έχει τοποθετήσει ο Δήμος.

Απαγορεύεται αυστηρά να τοποθετούνται στους κάδους άλλα απόβλητα εκτός αυτών για τα οποία προορίζονται, ομοίως απαγορεύεται αυστηρά η απόρριψη των αποβλήτων εκτός των κάδων.

Εφόσον η μέθοδος συλλογής διαφοροποιείται, π.χ. πόρτα – πόρτα, θα πρέπει επίσης να ακολουθούνται οι οδηγίες που παρέχει ο Δήμος για τον τρόπο συλλογής και τα συλλεγόμενα είδη αποβλήτων.

8.2. Χωριστή συλλογή ανακυκλώσιμων υλικών

Οι πολίτες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τα προγράμματα χωριστής συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών, σύμφωνα με το Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων του Δήμου και εφόσον διατίθεται από τον Δήμο ο κατάλληλος εξοπλισμός και λειτουργεί πρόγραμμα διαλογής στην πηγή σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην παρ. 6.5. του παρόντος, για τα κάτωθι υλικά:

- ✓ Χαρτί – χαρτόνι
- ✓ Πλαστικό
- ✓ Γυαλί
- ✓ Μέταλλα

Ειδικότερα υποχρεούνται να ξεχωρίζουν στις κατοικίες τους, στα καταστήματά τους, στα γραφεία τους ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο παραγωγής των αποβλήτων αυτών, το σύνολο των χάρτινων-χαρτονένιων, πλαστικών, γυάλινων και μεταλλικών συσκευασιών, έντυπου υλικού και άλλων αντικειμένων από τα παραπάνω υλικά και να τα τοποθετούν στους κάδους που έχει τοποθετήσει ο Δήμος αντίστοιχα για κάθε υλικό.

Τα υλικά αυτά μπορούν να μεταφερθούν και στο πλησιέστερο Πράσινο Σημείο που έχει εγκαταστήσει ο Δήμος και να τοποθετούνται στους αντίστοιχους κάδους.

Οι συσκευασίες και τα λοιπά υλικά πρέπει να συλλέγονται καθαρά από τα υπολείμματα και όσο γίνεται συμπιεσμένα και διπλωμένα, επίσης, πρέπει πάντα να αποτίθενται χύμα μέσα στους κάδους και όχι μέσα σε δεμένες σακούλες.

8.3. Χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων

Οι πολίτες υποχρεούνται να ξεχωρίζουν τα βιοαπόβλητα (υπολείμματα τροφών καθώς και προϊόντα κηπουρικών εργασιών καλλωπιστικών φυτών - κλαριά, φύλλα, χόρτα κ.λ.π.) και να τα τοποθετούν στους καφέ κάδους, μέσα σε ειδικές βιοδιασπώμενες σακούλες ή με όποιο άλλο τρόπο καθορίσει ο Δήμος.

8.4. Φαρμακευτικά σκευάσματα

Απαγορεύεται η διάθεση μαζί με τα οικιακά απόβλητα των φαρμακευτικών σκευασμάτων και υπολειμμάτων φαρμάκων. Οι πολίτες υποχρεούνται να απορρίπτουν τα φάρμακα οικιακής χρήσης στους ειδικούς κάδους που διαθέτουν τα φαρμακεία κατ' εφαρμογή της υπουργικής απόφασης του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής

Αλληλεγγύης υπ' αρ. ΔΥΓ3α/οικ 2464/2012 "Δημιουργία Συστήματος συλλογής και μεταφοράς, προσωρινής φύλαξης, διαχείρισης και καταστροφής οικιακών φαρμακευτικών συσκευασμάτων και υπολειμμάτων φαρμάκων οικιακής χρήσης" (Β'11)» ή να προβαίνουν σε διακριτή συλλογή των μη ληγμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων με σκοπό τη δωρεά τους.

Εφόσον οργανωθεί και λειτουργήσει ΣΕΔ, η συλλογή των αποβλήτων αυτών θα πρέπει να γίνει με τους όρους και τις προϋποθέσεις του ΣΕΔ.

8.5. Βρώσιμα λίπη και έλαια

Απαγορεύεται η διάθεση μαζί με τα οικιακά απόβλητα των βρώσιμων λιπών και ελαίων. Οι πολίτες υποχρεούνται να τα ξεχωρίζουν από τα απόβλητά τους και να τα μεταφέρουν και αποθέτουν στο πλησιέστερο Πράσινο Σημείο του Δήμου ή στους ειδικούς κάδους συλλογής που έχουν τοποθετηθεί σε διάφορα σημεία στον Δήμο.

8.6. Κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα

Απαγορεύεται η διάθεση μαζί με τα οικιακά απόβλητα των κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων, εφόσον ο Δήμος διαθέτει εξοπλισμό ή και υποδομές για τη συγκέντρωση των υλικών αυτών ο ίδιος ή σε συνεργασία με ΣΕΔ, όπου και θα πρέπει να τα αποθέτουν οι πολίτες αφού τα ξεχωρίσουν από τα λοιπά απόβλητά τους.

8.7. Φορητές ηλεκτρικές στήλες και συσσωρευτές

Απαγορεύεται η διάθεση μαζί με τα οικιακά απόβλητα των χρησιμοποιημένων μπαταριών. Οι πολίτες υποχρεούνται να τα ξεχωρίζουν από τα απόβλητά τους και να τα μεταφέρουν και αποθέτουν στους ειδικούς κάδους συλλογής που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία του Δήμου ή σε καταστήματα στο πλαίσιο λειτουργίας ΣΕΔ.

8.8. Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).

Απαγορεύεται η διάθεση μαζί με τα οικιακά απόβλητα των ΑΗΗΕ.

Οι πολίτες υποχρεούνται να συλλέγουν χωριστά τα ΑΗΗΕ και να τα μεταφέρουν σε δημοτικά σημεία συλλογής ή σε ειδικό εξοπλισμό που έχει τοποθετηθεί από τα ΣΕΔ ΑΗΗΕ.

Τα μικρού μεγέθους ΑΗΗΕ (ραδιόφωνα, ηλεκτρικά σίδερα, τoστιέρες, καφετιέρες, τηλέφωνα, καλώδια κ.ά) οι κάτοικοι υποχρεούνται να τα μεταφέρουν και να τα αποθέτουν στο πλησιέστερο Πράσινο Σημείο ή στους ειδικούς κάδους συλλογής που έχουν τοποθετηθεί σε καταστήματα που πωλούν ηλεκτρικά και ηλεκτρονικά είδη, σε αλυσίδες supermarket, αλλά και σε συμβεβλημένα με ΣΕΔ δημοτικά σημεία συλλογής.

Τα μεγάλου μεγέθους ΑΗΗΕ διαχειρίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9.

8.9. Λοιπά σύμμικτα αστικά απόβλητα

Τα υπόλοιπα, μη ανακυκλώσιμα αστικά, πλην των παραπάνω απόβλητα, πρέπει να συσκευάζονται σε ανθεκτικές σακούλες και να τοποθετούνται στους γκρι ή πράσινους κάδους.

8.10. Προστασία του εξοπλισμού που παρέχει ο Δήμος

Οι κάδοι τοποθετούνται σε θέσεις που καθορίζονται από τις υπηρεσίες του Δήμου με βάση ειδική μελέτη και απαγορεύεται αυστηρά η μετατόπισή τους, η φθορά τους και εν γένει η μη ορθή χρήση αυτών, όπως :

α) η εναπόθεση μέσα στους κάδους αποβλήτων διαφορετικών από εκείνων για τους οποίους προορίζονται, καθώς και οτιδήποτε άλλο μπορεί να προκαλέσει ρύπανση ή ζημιά στον κάδο όπως υγρά απόβλητα (κολλώδεις ή τοξικές ουσίες κ.λπ.), υλικά ή ουσίες που μπορούν να προκαλέσουν πυρκαγιά στον κάδο (αναμμένα τσιγάρα ή αποτσιγάρα, στάχτες κ.λπ.) ογκώδη αντικείμενα ή υλικά που μπορούν να αυξήσουν υπερβολικά το βάρος του κάδου (μπάζα, χώματα, λάσπες κ.λπ.) και να προκαλέσουν καταστροφές στους κάδους και στους αντίστοιχους μηχανισμούς των απορριματοφόρων.

β) η τοποθέτηση εντός των κάδων ή σε σάκους εκτός αυτών, αιχμηρών αντικειμένων ή τοξικών ουσιών που μπορούν να προκαλέσουν τραυματισμό ή να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία των εργαζομένων.

Οι κάτοικοι υποχρεούνται να τηρούν το πρόγραμμα αποκομιδής αστικών αποβλήτων που έχει καταρτίσει ο Δήμος για την περιοχή του, με την συσκευασία και τοποθέτηση των απορριμμάτων τους στους ειδικούς κάδους.

Σε περίπτωση απεργίας ή σε περιπτώσεις που για λόγους ανωτέρας βίας δεν τηρείται το πρόγραμμα αποκομιδής απορριμμάτων από την Υπηρεσία καθαριότητας και για λόγους δημόσιας υγείας συστήνεται στους κατοίκους να συσκευάζουν ασφαλώς τα απόβλητα και να τα κρατούν εντός της οικίας τους προκειμένου να αποφευχθεί υπερβολική ρύπανση. Στις περιπτώσεις αυτές ο Δήμος οφείλει να προβεί σε συνεχείς ανακοινώσεις για την πληροφόρηση των δημοτών.

8.11. Πρόβλεψη χώρου στις νέες οικοδομές για τη συλλογή και αποθήκευση των αστικών αποβλήτων²²

²² άρθρο 28 του ν. 4819/2021

Σε όλα τα νέα κτίρια, εξασφαλίζεται κατάλληλος χώρος, ανοιχτός ή κλειστός, εντός ή εκτός του κτιρίου, για τη συλλογή και αποθήκευση των αποβλήτων, προσβάσιμος από τον δρόμο για την αποκομιδή. Ο χώρος είναι επαρκούς χωρητικότητας, ώστε να αποθηκεύει σε κατάλληλους περιέκτες τουλάχιστον τέσσερα ρεύματα αποβλήτων, τα οποία παράγονται από τους χρήστες του κτιρίου.

Άρθρο 9: Υποχρεώσεις για τα ογκώδη αστικά απόβλητα

α) Απαγορεύεται να απορρίπτονται σε πεζοδρόμια, στο οδόστρωμα, σε κοινόχρηστους χώρους και σε οποιοδήποτε άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό χώρο ογκώδη αστικά απόβλητα (παλαιά έπιπλα, στρώματα, άχρηστες οικιακές συσκευές κλπ), καθώς και ογκώδη υλικά συσκευασίας (ξύλινα κιβώτια, φελιζόλ κλπ).

β) Οι πολίτες οφείλουν να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις του Δήμου, όπως αυτές ανακοινώθηκαν στον ενδιαφερόμενο από την Υπηρεσία Καθαριότητας με σχετική έγγραφη ή τηλεφωνική ειδοποίηση για την ημέρα, την ώρα και τον τόπο που πρέπει να εναποθέτουν προσωρινά τα προς αποκομιδή αντικείμενα. Τα αντικείμενα πρέπει να τοποθετούνται σε σημείο ώστε να μην εμποδίζεται η κυκλοφορία πεζών ή οχημάτων και να είναι ευχερής η αποκομιδή τους.

γ) Αναφορικά με τις μεγάλες ηλεκτρικές συσκευές, ο πολίτης οφείλει να τις ξεχωρίσει από τα λοιπά ογκώδη προκειμένου η διαχείριση αυτών να γίνει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην κ.υ.α. υπ' αρ.23615/651/Ε.103/2014. Επιπλέον, σύμφωνα με την παραπάνω κ.υ.α., με την αγορά καινούριας συσκευής, τα καταστήματα ηλεκτρικών ειδών παραλαμβάνουν χωρίς χρέωση την παλιά συσκευή κατά την παράδοση της καινούριας. Η εναλλακτική διαχείριση των ΑΗΗΕ, πραγματοποιείται στο πλαίσιο λειτουργίας ΣΕΔ.

δ) Εφόσον στον Δήμο λειτουργεί οργανωμένα χωριστή συλλογή λοιπών (πλην ΑΗΗΕ) ρευμάτων ογκωδών αποβλήτων όπως στρώματων, επίπλων κλπ, ο πολίτης υποχρεούται να ξεχωρίσει τα ρεύματα αυτά και να τα οδηγήσει στις κατάλληλες υποδομές / εξοπλισμό, συμπεριλαμβανομένου του Πράσινου Σημείου του Δήμου και του Κέντρου Δημιουργικής Επαναχρησιμοποίησης (Κ.Δ.Ε.Υ.) ή να επικοινωνήσει με την υπηρεσία καθαριότητας σύμφωνα με το σημείο β του παρόντος. Τα παραπάνω ισχύουν ομοίως και στην περίπτωση λειτουργίας ΣΕΔ για τα ρεύματα αυτά.

Άρθρο 10: Υποχρεώσεις για τα απόβλητα κηπουρικών εργασιών

Για τα παρακάτω απόβλητα θα πρέπει να τηρείται η ιεράρχηση των αποβλήτων, με τη χρήση τους κατά προτεραιότητα για την βελτίωση των εδαφών ή την παραγωγή κομποστ.

α) Φύλλα, ξερά άνθη, υπόλοιπα καθαρισμού κήπων, γκαζόν, κλαδιά, κλαδέματα σε θρυμματισμένη μορφή κ.τ.λ., εάν μεν έχουν μικρό όγκο και βάρος τοποθετούνται εντός των καφέ κάδων ή μεταφέρονται στο πλησιέστερο πράσινο σημείο, εάν έχουν μεγάλο όγκο, ακολουθείται η διαδικασία αποκομιδής ογκωδών αντικειμένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο άρθρο, και θα πρέπει να καταλήγουν σε κατάλληλο αποδέκτη σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων με ευθύνη του Δήμου εφόσον προέρχονται από κοινόχρηστους χώρους. Απαγορεύεται η απόρριψη όλων των παραπάνω στο πεζοδρόμιο ή στο οδόστρωμα

β) Υπόλοιπα χρώματος και κοπροχρώματος απομακρύνονται υποχρεωτικώς από τους υπευθύνους με δικά τους μέσα. Απαγορεύεται η ανάμειξή τους με οικιακά απόβλητα.

γ) Φυτικά υπολείμματα προϊόντων κλάδευσης γεωργικών εκμεταλλεύσεων (ελαιώνες, πορτοκαλεώνες, κλπ), θερμοκηπίων ή προϊόντων καθαρισμού οικοπέδων (θαμνώδης και αυτοφυής βλάστηση, καλάμια, κ.α.) απομακρύνονται από τους υπευθύνους με δικά τους μέσα και μεταφέρονται στην εγκατάσταση επεξεργασίας βιοαποβλήτων που εξυπηρετεί τον Δήμο. Για το διάστημα που δεν υφίσταται τέτοια εγκατάσταση μεταφέρονται σε κατάλληλα αδειοδοτημένο αποδέκτη. Απαγορεύεται η εναπόθεσή τους σε κοινόχρηστους χώρους ή η ανάμειξή τους με οικιακά ή ογκώδη απόβλητα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ**Άρθρο 11: Υποχρεώσεις φορέων λειτουργίας χώρων συνάθροισης κοινού και υπηρεσιών του Δημοσίου²³**

11.1. Χωριστή συλλογή και ανακύκλωση στις σχολικές μονάδες και τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης

Από 1ης.9.2022 κάθε δημόσια και ιδιωτική σχολική μονάδα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διαθέτει κάδους ή περιέκτες σε συγκεκριμένα σημεία του σχολικού συγκροτήματος για τη χωριστή

²³ Άρθρο 27 του ν. 4819/2021

συλλογή αποβλήτων των ακόλουθων ρευμάτων, με σκοπό την ανακύκλωση:

- α) έντυπου χαρτιού και αποβλήτων συσκευασιών
- β) αποβλήτων τροφίμων, υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον οικείο Δήμο,
- γ) φορητών ηλεκτρικών στηλών.

Αρμόδιοι για την προμήθεια και τοποθέτηση των κάδων και περιεκτών στις δημόσιες σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι τα οικεία ΣΣΕΔ, με την εξαίρεση της περ. β) για την οποία αρμόδιος είναι ο Δήμος ενώ για τις αντίστοιχες ιδιωτικές σχολικές μονάδες, οι ιδιοκτήτες αυτών. Αρμόδιοι για τη συλλογή των παραπάνω αποβλήτων είναι ο Δήμος και τα ΣΕΔ για τα ρεύματα που υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής τους.

Για τα κτίρια φορέων που εντάσσονται στην Γενική Κυβέρνηση τίθεται η υποχρέωση από 1ης.1.2022, οι εν λόγω φορείς να οργανώνουν τη χωριστή συλλογή χαρτιού, με σκοπό την ανακύκλωση εντός των κτιρίων αυτών στα οποία στεγάζονται ή άλλων χώρων και εγκαταστάσεων για τα οποία φέρουν την ευθύνη λειτουργίας. Το χωριστά συλλεγέει χαρτί παραδίδεται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες.

11.2. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος²⁴

α) Οι φορείς των επιχειρήσεων μαζικής εστίασης*, ανεξαρτήτως δυναμικότητας υποχρεούνται να διασφαλίζουν τη χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων που προκύπτουν από τη δραστηριότητά τους με την επιφύλαξη των διατάξεων περί ζωικών υποπροϊόντων, διαθέτοντας εντός της επιχείρησής τους περιέκτες επαρκούς χωρητικότητας. Ως φορέας επιχείρησης νοείται κατά περίπτωση ο κάτοχος της αντίστοιχης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας της επιχείρησης ή της γνωστοποίησης της έναρξης λειτουργίας της επιχείρησης κατά την υπ' αρ. 16228/2017 (Β' 1723) κ.ν.α. Η ως άνω υποχρέωση ισχύει άμεσα υπό την προϋπόθεση ότι έχει εκκινήσει η υλοποίηση της χωριστής συλλογής βιοαποβλήτων από τον Δήμο.

β) Στα καταστήματα, περίπτερα, καντίνες, στα οποία παράγονται κάθε μορφής απόβλητα από την άμεση κατανάλωση των προσφερόμενων ειδών (αναψυκτικά, πρόχειρο φαγητό κ.λ.π.), οφείλουν οι υπεύθυνοι να τοποθετούν δοχεία αλλά και να διατηρούν διαρκώς καθαρό το μπροστινό χώρο και περίγυρο. Επιτρέπεται η τοποθέτηση μικρών καλαίσθητων κάδων και καλαθιών για μικροαπορρίμματα σε κοινόχρηστους χώρους,

²⁴ Άρθρο 50 του ν. 4819/2021

χωρίς καταβολή τέλους κατάληψης κοινοχρήστου χώρου, με την προϋπόθεση ότι τα μέσα προσωρινής εναπόθεσης αυτών δεν θα φέρουν διαφήμιση, ο αριθμός και η θέση τους θα περιλαμβάνεται στην χορηγούμενη άδεια κοινοχρήστων χώρων και θα είναι μέσα στο πλαίσιο των προδιαγραφών αστικού εξοπλισμού καθαριότητας που έχει θεσπίσει ο Δήμος. Οι υπεύθυνοι οφείλουν να λάβουν γνώση επικοινωνώντας για το σκοπό αυτό με την Υπηρεσία Καθαριότητας.

γ) Οι φορείς των περ. α και β του παρόντος έχουν την υποχρέωση εφαρμογής χωριστής συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών στους αντίστοιχους κάδους, κατ'αντιστοιχία με τα προβλεπόμενα στην παρ. 8.2. του παρόντος.

δ) Οι υπεύθυνοι των επιχειρήσεων υποχρεούνται να ελαχιστοποιούν τον όγκο ιδίως των αποβλήτων συσκευασίας πριν τα εναποθέσουν στους κατάλληλους κάδους.

ε) Απαγορεύεται να διοχετεύονται στα δίκτυα απορροής ομβρίων μαγειρικά έλαια και λίπη από καταστήματα εστίασης και γενικά κάθε είδους υγρά απόβλητα. Για τη διάθεση χρησιμοποιημένων λιπών και ελαίων, απαιτείται να συνεργασθούν με κατάλληλα αδειοδοτημένο συλλέκτη – μεταφορέα.

στ) Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται η εναπόθεση κάθε είδους αποβλήτων έξω από τους κάδους ή τα άλλα μέσα προσωρινής αποθήκευσης και ιδιαιτέρως των ευπαθών και όσων αλλοιώνονται εύκολα.

ζ) Απαγορεύεται η εγκατάλειψη σε οδούς, πεζοδρόμια και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους αποβλήτων από τον καθαρισμό καταστήματος ή ιδιωτικού χώρου. Απαιτείται σχολαστική καθαριότητα στους κοινόχρηστους χώρους μπροστά από τα καταστήματα.

η) Απαγορεύεται η τοποθέτηση διαφημιστικών πινακίδων επί του πεζοδρομίου.

θ) Απαγορεύεται η τοποθέτηση πινακίδων για προσωρινή στάθμευση στο πεζοδρόμιο

* κατά την έννοια των παρ. 5Δ, 5Δ1, 5Δ2, 5Δ3 και 5Δ4 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 47829/23.06.2017 (Β' 2161) απόφασης του Υπουργού Υγείας

11.3. Υποχρεώσεις μεγάλων παραγωγών βιοαποβλήτων για τη συλλογή μεταφορά τους²⁵

---

²⁵ Άρθρο 50 του ν. 4819/2021

α) οι εγκαταστάσεις που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά και παράγουν απόβλητα τροφίμων φυτικής προέλευσης (κατηγορία 02 του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων-ΕΚΑ), όπως οι μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης τροφίμων,

β) οι λαχαναγορές (κατηγορίας Α ή Β του ν. 4014/2011 «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος» (Α'209)

γ) οι υπεραγορές τροφίμων (super market) κατηγορίας Α του ν. 4014/2011

δ) τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών υποχρεούνται από 1ης.1.2023 να μεριμνούν για τη συλλογή και μεταφορά, εφόσον απαιτείται, των βιοαποβλήτων τους με την επιφύλαξη της νομοθεσίας για τα ζωϊκά υποπροϊόντα. Για τον σκοπό αυτό συνεργάζονται με επιχειρήσεις συλλογής μεταφοράς βιοαποβλήτων ή με τον Δήμο. Από την παραπάνω υποχρέωση εξαιρούνται οι μονάδες εάν δεν υπάρχει σε λειτουργία Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) ή ιδιωτική ΜΕΒΑ που εξυπηρετεί τον Δήμο.

Για τις παραπάνω επιχειρήσεις ο Ο.Τ.Α. Α'Βαθμού εφαρμόζει το σύστημα «Πληρώνω Όσο Πετάω» σύμφωνα με την παρ. 6.4 του παρόντος.

11.4. Υποχρεώσεις ξενοδοχειακών καταλυμάτων²⁶

α) Τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα άνω των εκατό (100) κλινών υποχρεούνται από 1ης.1.2023 να μεριμνούν για τη συλλογή και μεταφορά, εφόσον απαιτείται, των βιοαποβλήτων τους με την επιφύλαξη της νομοθεσίας για τα ζωϊκά υποπροϊόντα. Για την υλοποίηση της υποχρέωσης αυτής ισχύουν αντίστοιχα τα αναφερόμενα στην παρ. 11.3.

β) Τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα οργανώνουν τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων συσκευασίας σε διακριτά ρεύματα, εντός των χώρων λειτουργίας τους.

γ) Ειδικότερα τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα που διαθέτουν τουλάχιστον εκατό (100) κλίνες, διασφαλίζουν τη δυνατότητα χωριστής συλλογής αποβλήτων συσκευασιών τουλάχιστον για τις πλαστικές συσκευασίες, σε κάθε δωμάτιο.

Άρθρο 12. Υποχρεώσεις επιχειρήσεων επεξεργασίας και πώλησης ζωικών υποπροϊόντων

Απαγορεύεται η εναπόθεση των ζωικών υποπροϊόντων στον καφέ κάδο.

²⁶ άρθρα 50 και 86 του ν. 4819/2021

Η διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο.

Επιχειρήσεις επεξεργασίας κρεάτων κ.λ.π., σφαγεία, ιχθυαγορές, κρεοπωλεία, ιχθυοπωλεία κλπ. οφείλουν να συσκευάζουν σε ειδικούς σάκους τα ευπαθή και δύσοσμα απόβλητα (κρέατα, κόκαλα, ψάρια, υπολείμματα τροφών κλπ.) και να συμβληθούν με κατάλληλα αδειοδοτημένη επιχείρηση προκειμένου να μεταφέρονται και επεξεργάζονται με τον ενδεδειγμένο τρόπο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό και στην απόφαση του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ'αρ. 612/118658/2020. «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ.1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Κ και του Συμβουλίου (ΕΕ L 300, 14.11.2009, σ.1) και (ΕΕ) αριθ.142/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 054, 26.2.2011, σ.1) » (Β' 1983).

Απαγορεύεται η απόρριψη των ζωϊκών υποπροϊόντων εντός των κάδων για τα σύμμικτα ή τα ανακυκλώσιμα απόβλητα ή ελεύθερα στο πεζοδρόμιο ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο.

Άρθρο 12 Α: Αποτροπή πρόσβασης αδέσποτων ζώων

Οι υπεύθυνοι σφαγείων, κρεοπωλείων, νοσοκομείων, στρατοπέδων, κατασκηνώσεων, καταστημάτων διάθεσης τροφίμων, εγκαταστάσεων μαζικής εστίασης και γενικά χώρων υγειονομικού ενδιαφέροντος έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή της πρόσβασης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς στα απόβλητα των εγκαταστάσεών τους, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν.4830/2021 «Νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς - Πρόγραμμα «ΑΡΓΟΣ» και λοιπές διατάξεις» (Α'169) και σε περίπτωση παράβασης επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τον ως άνω νόμο πρόστιμο.

Άρθρο 13:Υποχρεώσεις εμπορικών καταστημάτων και επιχειρήσεων

Ισχύουν κατ'αναλογία τα προβλεπόμενα στις περ. γ, ε, στ, ζ, η και θ της παρ. 11.2 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ

Άρθρο 14: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ)²⁷

Το παρόν αφορά τα μη επικίνδυνα ΑΕΚΚ που προκύπτουν από κάθε είδους οικοδομικές εργασίες που εκτελούνται από ιδιώτες ή φορείς του δημοσίου (ανέγερση νέων οικοδομών, προσθήκες, επισκευές, ανακαινίσεις, κατεδαφίσεις, λοιπές οικοδομικές εργασίες), καθώς και κάθε εργασία που πραγματοποιείται από οργανισμούς κοινής ωφέλειας ή εργολάβους δημοσίων ή ιδιωτικών έργων, που εκτελούνται στα διοικητικά όρια του Δήμου.

Για την εναλλακτική διαχείριση των ΑΕΚΚ ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 30 του ν. 4819/2021, στην κ.υ.α. 36259/1757/Ε103/2010 καθώς και στο ν. 4495/2017 «Έλεγχος και προστασία του Δομημένου Περιβάλλοντος και άλλες διατάξεις» (Α'167).

Την ευθύνη για τη διαχείριση των ΑΕΚΚ έχουν ο κύριος ή ο ανάδοχος του έργου εφόσον αυτό έχει ανατεθεί.

Τα ΑΕΚΚ μεταφέρονται με ευθύνη του κύριου ή του ανάδοχου του έργου από το οποίο παρήχθησαν, από συλλέκτες – μεταφορείς εγγεγραμμένους στο ΗΜΑ σε εγκαταστάσεις υποδοχής ΑΕΚΚ, σε συνεργασία με ΣΕΔ ΑΕΚΚ και στο πλαίσιο σχετικής σύμβασης συνεργασίας του αναδόχου ή του κυρίου του έργου, στην περίπτωση που δεν το έχει αναθέσει, με το ΣΕΔ. Στο άρθρο 30 του ν. 4819/2021 προβλέπονται και εξαιρέσεις για την υποχρέωση διαχείρισης ΑΕΚΚ μέσω ΣΕΔ.

Απαγορεύονται:

α) η εναπόθεση επί του πεζοδρομίου, του οδοστρώματος ή άλλου κοινόχρηστου (δημοσίου ή δημοτικού) χώρου ΑΕΚΚ χωρίς άδεια από το Δήμο και χωρίς τη λήψη των ειδικών μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος που προβλέπονται κάθε φορά από τις κείμενες διατάξεις. Περαιτέρω απαγορεύεται η εναπόθεση ΑΕΚΚ χωρίς κατάλληλη συσκευασία (χύμα) και χωρίς τη λήψη των απαιτούμενων προστατευτικών μέτρων για την ασφάλεια πεζών και οχημάτων και την αποφυγή ρύπανσης από διαρροή των υλικών. Οι υπεύθυνοι υποχρεούνται, για το σκοπό αυτό, να λαμβάνουν μέτρα για την επιμελή

---

²⁷ άρθρο 30 του ν. 4819/2021
κ.υ.α. 36259/1757/Ε103/2010

κάλυψη των υλικών και την αποφυγή διάχυσης υλικών ή αποβλήτων στο περιβάλλον (άρθρα 47 και 48 του ν.2696/1999 και της κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Χωροταξίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων υπ' αρ. 6952/2011 «Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών» (Β'420) και να συμμορφώνονται με τις υποδείξεις της Υπηρεσίας Καθαριότητας για τη λήψη πρόσθετων μέτρων, όταν αυτά κρίνονται απαραίτητα.

β) η απόρριψη ΑΕΚΚ σε ακάλυπτους χώρους, όπως οικόπεδα, ρέματα, πάρκα, άλση, δασικές εκτάσεις εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως ή οικισμού, για την οποία επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις του άρθρου 119 του ν.1892/1990 " Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" (Α'101) και οι προβλεπόμενες στο Παράρτημα ΙΧ του ν.4819/2021.

γ) η χωρίς άδεια κατάληψη κοινοχρήστων (δημοτικών ή δημοσίων) χώρων για την τοποθέτηση ειδικών κάδων (σκάφες, containers κλπ) στους οποίους ρίπτονται ΑΕΚΚ. Οι υπεύθυνοι, και συγκεκριμένα ο κύριος, ο κάτοχος, ο μισθωτής ή ο εκμισθωτής των ως άνω μέσων, υποχρεούνται να διαθέτουν σχετική άδεια από το Δήμο και να αναρτούν σε εμφανές σημείο τον αριθμό της άδειας, την ημερομηνία έκδοσης και τα στοιχεία του υπευθύνου. Κατά την χορήγηση άδειας κατάληψης κοινόχρηστου χώρου για τη συλλογή ΑΕΚΚ, ο Δήμος μεριμνά κάθε κάδος συλλογής ΑΕΚΚ να φέρει σε ευκρινές σημείο κατ' ελάχιστον την επωνυμία, το τηλέφωνο επικοινωνίας, τον αριθμό καταχώρισης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων της εταιρείας συλλογής και μεταφοράς και τον μοναδικό αριθμό καταχώρισης του κάδου, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 4819/2021.

δ) η εγκατάλειψη αδρανών υλικών από επαγγελματικά αυτοκίνητα εργολάβων ή μεταφορικών εταιρειών σε δρόμους ή άλλους κοινόχρηστους χώρους.

Σε περίπτωση πρόκλησης ατυχήματος αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο κύριος, ο κάτοχος, ο μισθωτής ή εκμισθωτής του μέσου. Αν επηρεάζεται η κυκλοφορία οχημάτων οφείλει να ενημερώνει την Τροχαία και σε περίπτωση που παρακωλύει την κίνηση πεζών να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα διευκόλυνσης στην κίνησή τους με ασφαλή τρόπο.

Σε κάθε περίπτωση οι υπεύθυνοι οφείλουν να τηρούν όλα τα μέτρα ασφαλείας για τους πεζούς και τα οχήματα που προβλέπονται από τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

Η διαχείριση των επικίνδυνων ΑΕΚΚ γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 17 του παρόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΡΕΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 15: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση βιομηχανικών αποβλήτων- επικινδύνων αποβλήτων

α) Οι υπεύθυνοι βιομηχανιών, βιοτεχνιών, εργαστηρίων, συνεργείων κ.λπ. ως παραγωγοί αποβλήτων υποχρεούνται για τη διαχείριση των αποβλήτων από τη δραστηριότητά τους, με δική τους ευθύνη. Οι υπεύθυνοι εφόσον ζητηθεί από το Δήμο πρέπει να γνωστοποιούν στο Δήμο σχετικά στοιχεία που να αποδεικνύουν την ορθή διαχείριση των αποβλήτων αυτών. Επίσης υποχρεούνται μέχρι την ημέρα της αποκομιδής, να τα κρατούν σε εσωτερικούς χώρους των επιχειρήσεών τους και να μην τα βγάζουν στο πεζοδρόμιο, το οδόστρωμα ή άλλους κοινόχρηστους χώρους.

β) Στην περίπτωση κατά την οποία ο Δήμος διαθέτει την υποδομή και έχει τη δυνατότητα της συλλογής – μεταφοράς των αποβλήτων βιομηχανικής προέλευσης, περισυλλέγει τα απόβλητα αυτά βάσει ειδικού προγράμματος, που ανακοινώνει στους ενδιαφερόμενους / υπόχρεους, οι οποίοι με την σειρά τους έχουν υποχρέωση να καταβάλουν υπέρ του Δήμου το προβλεπόμενο τέλος αποκομιδής όπως αυτό θα καθοριστεί με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Δήμου.

γ) Η διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ν. 4819/2021 (άρθρα 43, 44, 45, 46, 47 και 48) και στην κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Μεταφορών και Επικοινωνιών και Εμπορικής Ναυτιλίας με αρ. πρ. Η.Π.13588/725/2006 (ΦΕΚ 383 Β'/2006) «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ «για τα επικίνδυνα απόβλητα» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991» (Β' 383)

δ) Απαγορεύεται η απόρριψη βιομηχανικών αποβλήτων επικινδύνων ή μη, και λοιπών επικινδύνων αποβλήτων σε κάδους που προορίζονται για αστικά απόβλητα.

ε) Απαγορεύεται η εγκατάλειψη επικινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των μολυσματικών αποβλήτων υγειονομικών μονάδων στο πεζοδρόμιο ή σε άλλο κοινόχρηστο χώρο, ή σε κάδους που προορίζονται για αστικά απόβλητα

Άρθρο 16: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων²⁸

Για τα Επικίνδυνα Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 της υπ' αριθ. οικ.146163/2012 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Υγείας «Μέτρα και όροι για τη Διαχείριση Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων» (Β'1537) και ενδεικτικά αναφέρονται στους Πίνακες 2, 3 και 4 του Παραρτήματος 1 της Εγκυκλίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αρ. 29960/3800/15.06.2012 «Ενδεικτικές κατηγορίες Αποβλήτων Υγειονομικών Μονάδων (ΑΥΜ) - Ενδεικτικές κατάλληλες εργασίες διαχείρισης ΑΥΜ – Διευκρινίσεις επί ορισμένων απαιτήσεων της κ.υ.α. οικ.146163/2012», υπόχρεοι διαχείρισης είναι οι ίδιες οι υγειονομικές μονάδες ή άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασκούν δραστηριότητα που σχετίζεται με την παραγωγή ή διαχείριση ΑΥΜ. Η διαχείριση πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προαναφερθείσα κ.υ.α. και τα εν λόγω απόβλητα να μην αναμιγνύονται με τα αστικού τύπου.

Οι Υγειονομικές Μονάδες σύμφωνα με την παραπάνω κ.υ.α. είναι οι ακόλουθες:

- Δημόσια θεραπευτήρια (ΔΘ)
- Ιδιωτικά Θεραπευτήρια (ΙΘ)
- Κέντρα Υγείας (ΚΥ)
- Δημοτικά Ιατρεία (ΔΙ)
- ΝΠΙΔ παροχής υπηρεσιών υγείας (ΝΠΙΔ)
- Μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των ασφαλιστικών οργανισμών (π.χ. κλινικές ΙΚΑ) (ΙΚΑ)
- Μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας των ενόπλων δυνάμεων (στρατιωτικά νοσοκομεία) (ΣΝ)
- Κέντρα αιμοδοσίας (ΚΑ)
- Διαγνωστικά και ερευνητικά εργαστήρια (ΔΕ)
- Μικροβιολογικά εργαστήρια (Μ)
- Οδοντιατρεία (ΟΔ)
- Κτηνιατρικές κλινικές (ΚΚ)
- Κτηνιατρικά διαγνωστικά και ερευνητικά εργαστήρια

---

²⁸ κ.υ.α... οικ.146163/2012
άρθρο 43 του ν. 4819/2021

Οι υγειονομικές μονάδες που δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, καθώς και τα ιδιωτικά ιατρεία, όπως αυτά ορίζονται στο π.δ. 84/2001 «Όροι, προϋποθέσεις, διαδικασία και προδιαγραφές για την ίδρυση και λειτουργία Ιδιωτικών Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ)» (Α' 70), υποχρεούνται να παραδίδουν τα παραγόμενα από τη δραστηριότητά τους Επικίνδυνα Απόβλητα Υγειονομικών Μονάδων (ΕΑΥΜ) σε εταιρείες συλλογής και μεταφοράς ΕΑΥΜ, οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια κατόπιν σχετικής σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4819/2021.

Εφόσον υπάρχει δημοτικό δίκτυο συλλογής και μεταφοράς επικίνδυνων αποβλήτων για την εξυπηρέτηση των αναγκών της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης και των δημοτών (άρθρο 13 της κ.υ.α. οικ.146163/2012), θα πρέπει να συγκεντρώνονται διακριτά τα απόβλητα αυτά και να οδηγούνται μέσω κατάλληλα αδειοδοτημένων συλλεκτών μεταφορέων σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης αυτών.

Άρθρο 17: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση αμιάντου²⁹

Οι ιδιοκτήτες, νομείς ή κάτοχοι ακινήτων, όπως ιδίως γηπέδων, οικοπέδων, κτισμάτων ή κατασκευών, οφείλουν να τα διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από επικίνδυνα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο. Ειδικότερα οφείλουν να μεριμνούν αμελλητί για την ασφαλή συλλογή και μεταφορά τους, σύμφωνα με τη νομοθεσία για τη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων.

Οι εργασίες αφαίρεσης κατασκευαστικών στοιχείων που περιέχουν αμιάντο, πρέπει να γίνονται μόνο από εξουσιοδοτημένο συνεργείο για το σκοπό αυτό.

Δεν επιτρέπεται η αφαίρεση, μεταφορά και διαχείριση των αποβλήτων αμιάντου από στους μη έχοντες νόμιμη άδεια αποξήλωσης αμιάντου.

Ειδικά για την εκτέλεση έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου και υλικών που περιέχουν αμιάντο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα πληρούν και τις προϋποθέσεις της κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και Υγείας υπ' αρ. 4229/395/2013 «Προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται με την εκτέλεση κατεδαφιστικών έργων και εργασιών αφαίρεσης αμιάντου ή/και υλικών που περιέχουν αμιάντο από κτίρια, κατασκευές, συσκευές, εγκαταστάσεις και πλοία» (Β'318). Σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, η διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης πραγματοποιούνται και από τους ελεγκτές της Γενικής

²⁹ Άρθρο 48 του ν. 4819/2021

Διεύθυνσης του Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών, εφόσον ζητηθεί η συνδρομή τους.

Άρθρο 18: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση υγρών αποβλήτων

Απαγορεύεται η παροχέτευση σε δρόμους, αγωγούς ομβρίων του Δήμου (παρ. 3.5, 3.7, 4.1, 4.2, 4.3 του άρθρου 26 της Υ.Α. 3046/304/1989 «Κτιριοδομικός Κανονισμός'» (Δ'59) ή σε άλλους κοινόχρηστους χώρους ή ανοιχτούς ιδιωτικούς χώρους, αποβλήτων από βόθρους, πλυντήρια, κουζίνες, αποσκληρυντές, πισίνες και γενικά από οποιονδήποτε χώρο ή εξαιτίας οποιασδήποτε εργασίας εκτός των περιπτώσεων της συνήθους καθαριότητας πεζοδρομίων, βεραντών και λοιπών ομοίων δραστηριοτήτων.

Άρθρο 19: Υποχρεώσεις ως προς τη διαχείριση γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων- συσκευασιών φυτοπροστατευτικών

Η συλλογή, μεταφορά, επεξεργασία και διάθεση των γεωργοκτηνοτροφικών αποβλήτων και των συσκευασιών φυτοπροστατευτικών γίνεται με ευθύνη των παραγωγών τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 20: Υποχρεώσεις πεζών και οδηγών οχημάτων

α) Απαγορεύεται η απόρριψη από πεζούς ή εποχούμενους σε δρόμους, πεζοδρόμια και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους οποιουδήποτε αντικειμένου. Τα αντικείμενα πρέπει να απορρίπτονται στον υπάρχοντα εξοπλισμό (κάδοι κλπ) για τη συλλογή των μικροαπορριμμάτων ή στους κάδους απορριμμάτων ή στους κάδους ανακύκλωσης, αν πρόκειται για ανακυκλώσιμα υλικά ή βιοαπόβλητα και χωριστά ανά είδος υλικού εφόσον υπάρχει ο σχετικός εξοπλισμός.

β) Απαγορεύεται η απόρριψη αναμμένων τσιγάρων, εύφλεκτων υλικών, χημικών ή άλλων αντικειμένων, που μπορεί να προκαλέσουν καταστροφές στα καλάθια μικροαπορριμμάτων καθώς και στους κάδους.

γ) Απαγορεύεται η αυθαίρετη μετακίνηση των κάδων. Οι κάδοι τοποθετούνται σε συγκεκριμένες θέσεις που ορίζονται από την Υπηρεσία Καθαριότητας που είναι και η μόνη αρμόδια για την μετακίνηση ή την αλλαγή θέσης (μόνιμης ή προσωρινής).

δ) Οι υπεύθυνοι των οχημάτων ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης υποχρεούνται να απομακρύνουν τα οχήματά τους την ημέρα και για τις

ώρες που θα τους ενημερώνει η Υπηρεσία Καθαριότητας ότι πρόκειται να κάνει καθαριότητα της οδού (πλύσιμο, σάρωση κ.λ.π.). Η ενημέρωση αυτή θα γίνεται υποχρεωτικά από την προηγούμενη μέρα με έναν από τους παρακάτω τρόπους: ιστοσελίδα του Δήμου, ενημερωτικά σημειώματα στα παρμπρίζ αυτοκινήτων ή ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε. ή ενημερωτικές ταμπέλες στην αρχή και το τέλος της οδού που θα καθαριστεί.

ε) Απαγορεύεται η στάθμευση (έστω και προσωρινά) οχημάτων στις εισόδους πεζοδρόμων, στις γωνίες δρόμων, καθώς και στις δύο πλευρές στενών οδών με τρόπο που να εμποδίζουν την ελεύθερη προσπέλαση ή ελιγμούς (στρίψιμο κ.λ.π.) των απορριμματοφόρων για την προγραμματισμένη αποκομιδή απορριμμάτων. Επίσης απαγορεύεται η στάθμευση (έστω και προσωρινά) οχημάτων με τρόπο που να εμποδίζεται η ελεύθερη μετακίνηση κάδων απορριμμάτων προς ή από το απορριμματοφόρο.

στ) Η ρύπανση με λάδια κάθε είδους οχημάτων που εγκαταλείπονται στο οδόστρωμα ή σε άλλους κοινόχρηστους χώρους, μπορεί να προκαλέσει ατυχήματα σε πεζούς και τροχοφόρα και αποτελεί παράβαση του παρόντος Κανονισμού. Οι ιδιοκτήτες των οχημάτων πρέπει να φροντίζουν για την καλή κατάσταση των οχημάτων τους και σε περίπτωση διαρροής να μεριμνούν για τον καθαρισμό του χώρου. Σε έκτακτες περιπτώσεις, όπως διαρροή μετά από σύγκρουση, οι ιδιοκτήτες των οχημάτων οφείλουν να ειδοποιούν αμέσως την υπηρεσία καθαριότητας.

Άρθρο 21: Υποχρεώσεις συνοδών κατοικίδιων ζώων

Οι ιδιοκτήτες κατοικίδιων ζώων υποχρεούνται να μεριμνούν για τον άμεσο καθαρισμό του περιβάλλοντος από τα περιττώματα των ζώων τους, εκτός αν πρόκειται για σκύλο βοήθειας, έρευνας και διάσωσης κατά τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων του, σκύλο στη διάρκεια του κυνηγιού ή σκύλο φύλαξης ποιμνίων κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων τους, σύμφωνα με την περ.η της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν.4830/2021 και σε περίπτωση παράβασης επιβάλλεται το προβλεπόμενο από τον ως άνω νόμο πρόστιμο. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλη σακούλα-συλλέκτη περιττωμάτων, τον οποίο θα έχουν μαζί τους όταν συνοδεύουν τα κατοικίδια σε εξωτερικούς χώρους και τον οποίο στη συνέχεια θα απορρίπτουν στους γκρι ή πράσινους κάδους αποβλήτων.

Άρθρο 22: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα των πεζοδρομίων

α) Οι πολίτες φροντίζουν για την καθαριότητα των πεζοδρομίων τους, και για τον καθαρισμό άγριων χόρτων που τυχόν φυτρώνουν σε αυτά, ιδιαίτερα το καλοκαίρι, λόγω της ανάγκης πρόληψης πυρκαγιάς, αλλά και για λόγους απορροής των υδάτων.

β) Απαγορεύεται η χρήση απορρυπαντικών ή άλλων ουσιών που δημιουργούν αφρό κατά την πλύση πεζοδρομίων, αυλών, βεραντών, οχημάτων κ.λ.π. όταν τα απόνερα της πλύσης χύνονται σε κοινόχρηστους χώρους.

Άρθρο 23: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα κοινόχρηστων (δημοτικών ή δημόσιων χώρων) που χρησιμοποιούνται από επιχειρήσεις

Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων όπως καφεενεία, καφετέριες, ζαχαροπλαστεία, ψητοπωλεία, εστιατόρια και συναφή καταστήματα, που χρησιμοποιούν κατόπιν σχετικής άδειας κοινόχρηστους χώρους για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων, υποχρεούνται να διατηρούν διαρκώς τους χώρους καθαρούς με δικά τους μέσα, ανεξάρτητα από το χρόνο καθαρισμού από τα συνεργεία του Δήμου.

Άρθρο 24: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα δημόσιων και δημοτικών χώρων που χρησιμοποιούνται για ιδιωτικές εκδηλώσεις

α) Η ευθύνη για την καθαριότητα των δημοσίων και δημοτικών χώρων, που χρησιμοποιούνται από διάφορους φορείς ή ιδιώτες για την πραγματοποίηση εκδηλώσεων, ανήκει στους διοργανωτές, οι οποίοι υποχρεούνται να διατηρούν τους χώρους που διατίθενται καθαρούς κατά την διάρκεια των εκδηλώσεων και να τους αποδίδουν στην κοινή χρήση, μετά το πέρας των εκδηλώσεων, στην κατάσταση που τους παρέλαβαν.

β) Ο Δήμος δύναται να αναλάβει την αποκομιδή των αποβλήτων, μετά το πέρας των εκδηλώσεων, μόνον κατόπιν συνεννοήσεως των διοργανωτών με την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου και εφόσον καταβληθεί το προβλεπόμενο τέλος όπως αυτό θα καθορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και θα αφορά τέτοιες περιπτώσεις. Σε κάθε περίπτωση, τα απόβλητα, πρέπει να αποθηκεύονται προσωρινά σε μέσα μηχανικής αποκομιδής, ή οι υπεύθυνοι να τα συσκευάζουν κατάλληλα και να τα τοποθετούν σε σημεία που θα τους υποδείξει η αρμόδια υπηρεσία μεριμνώντας για την χωριστή συλλογή των τεσσάρων ρευμάτων υλικών και τη χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων.

Άρθρο 25: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα χώρων λαϊκών αγορών

α) Ο Δήμος υποχρεούται:

- να εφαρμόζει τη χωριστή συλλογή (Διαλογή στην Πηγή) των βιοαποβλήτων και των υλικών συσκευασίας των λαϊκών αγορών.

-να τοποθετεί πρόσθετους κάδους, τόσο για τα υλικά συσκευασίας όσο και για τα βιοαπόβλητα, σε σημεία που θα επιλέξει η Υπηρεσία Καθαριότητας, εντός ή πλησίον του χώρου των λαϊκών αγορών.

β) Ο Δήμος φροντίζει να διατηρεί καθαρούς τους χώρους όπου πραγματοποιούνται λαϊκές αγορές, να προστατεύει την δημόσια υγεία και να αναλαμβάνει τον καθαρισμό των λαϊκών αγορών μετά το πέρας της λειτουργίας τους.

γ) Για την τήρηση της καθαριότητας κατά την ώρα που λειτουργούν οι λαϊκές αγορές (από την έναρξη και μέχρι την λήξη της λειτουργίας τους) υπεύθυνοι είναι οι αδειούχοι πωλητές (επαγγελματίες και παραγωγοί, φυσικά πρόσωπα ή συνεταιριστικές οργανώσεις) και αν αυτοί δεν παρίστανται, το προσωπικό που απασχολούν.

δ) Οι αδειούχοι πωλητές λαϊκών αγορών και το απασχολούμενο προσωπικό οφείλουν:

1. Να τηρούν την καθαριότητα και την ευταξία των χώρων που καταλαμβάνουν οι πάγκοι πώλησης των προϊόντων τους.
2. Να μην καταλαμβάνουν κοινόχρηστους ή ιδιωτικούς χώρους, εκτός των ορίων της έκτασης που τους αναλογεί σύμφωνα με την άδειά τους.
3. Να συλλέγουν τα βιοαπόβλητα που παράγουν στη διάρκεια ή στο τέλος της λειτουργίας της λαϊκής αγοράς σε ειδικές βιοδιασπώμενες σακούλες ή σε άλλα κατάλληλα μέσα που θα υποδείξει ο Δήμος και να τα τοποθετούν στους καφέ κάδους που έχουν τοποθετηθεί για αυτό το σκοπό σε σημεία της λαϊκής αγοράς.
4. Να τοποθετούν τα χρησιμοποιημένα είδη συσκευασίας ανά υλικό στους αντίστοιχους κάδους που έχουν τοποθετηθεί για αυτό το σκοπό.
5. Να διευκολύνουν και να μην παρακωλύουν την Υπηρεσία Καθαριότητας στην αποκομιδή των απορριμμάτων και τον γενικό καθαρισμό των λαϊκών αγορών, συμμορφούμενοι με τις υποδείξεις των εξουσιοδοτημένων οργάνων της Υπηρεσίας Καθαριότητας.
6. Να απομακρύνουν τους πάγκους πώλησης των ειδών τους και τα προϊόντα που δεν έχουν πωληθεί μέσα στο προκαθορισμένο νόμιμο ωράριο λειτουργίας της λαϊκής αγοράς.

Άρθρο 26: Υποχρεώσεις επιχειρήσεων υπαίθριου και στάσιμου εμπορίου

26.1. Μικροπωλητές – Καντίνες - Περίπτερα

Οι μικροπωλητές, οι ιδιοκτήτες ή οι νόμιμοι νομείς περιπτέρων και καντινών, που ασκούν τις δραστηριότητές τους εντός των ορίων ευθύνης του Δήμου, ανεξάρτητα από τον φορέα που τους έχει χορηγήσει την άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος, λειτουργίας ή την άδεια κατάληψης κοινοχρήστου χώρου, οφείλουν:

- α) Να τηρούν τους κανόνες υγιεινής.
- β) Να διατηρούν τον χώρο γύρω από τον πάγκο, την καντίνα ή το περίπτερό τους καθαρό.
- γ) Να απομακρύνουν μετά τη λήξη του ωραρίου λειτουργίας, τους πάγκους, τις καντίνες και κάθε πρόσθετη κατασκευή την οποία χρησιμοποιούν, ώστε να είναι δυνατός ο γενικός καθαρισμός της περιοχής και να μην μετατρέπονται οι χώροι αυτοί σε εστίες ρύπανσης.
- δ) Να διαθέτουν ειδικό μέσο ή μέσα, ανάλογα με τις ανάγκες τους, για την προσωρινή αποθήκευση μικροαπορριμμάτων για τους ίδιους και τους πελάτες τους. Τα μέσα αυτά θα πρέπει να διατηρούνται καθαρά με ευθύνη και φροντίδα τους.
- ε) Να μην εναποθέτουν στους κοινόχρηστους χώρους υπολείμματα προϊόντων, άδειες συσκευασίες και άλλα είδη που δυσχεραίνουν τον γενικό καθαρισμό, την κίνηση των πολιτών και των μέσων καθαριότητας.
- στ) Να αποθέτουν τα απορρίμματα και τις κενές συσκευασίες στα πλησιέστερα μέσα προσωρινής αποθήκευσης του Δήμου, διαχωρισμένα ανά είδος υλικού και σύμφωνα με το πρόγραμμα χωριστής συλλογής του Δήμου.
- ζ) να αποθέτουν τα βιοαπόβλητα στους ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί από τον Δήμο (καφέ κάδοι).

26.2. Πάγκοι εμπορικών καταστημάτων - Νωπά οπωροκηπευτικά

Τα εμπορικά καταστήματα που διατηρούν κατόπιν άδειας πάγκους έκθεσης ή πώλησης εμπορευμάτων στον κοινόχρηστο χώρο μπροστά από τα καταστήματά τους και οι αδειούχοι μικροπωλητές νωπών οπωροκηπευτικών που ασκούν την δραστηριότητά τους σε κοινόχρηστους χώρους κατόπιν άδειας από τον Δήμο, οφείλουν να τηρούν όλα όσα αναγράφονται στην παράγραφο 26.1 του παρόντος άρθρου. Μετά τη λήξη της εργασίας τους υποχρεούνται να καθαρίζουν επιμελώς το χώρο και να αποσύρουν κάθε κινητή κατασκευή, ώστε να είναι ευχερής ο καθαρισμός από τις υπηρεσίες του Δήμου.

Άρθρο 27: Ασφαλής φόρτωση φορτηγών οχημάτων.

- α) Για την ασφαλή φόρτωση φορτηγών οχημάτων ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του ν. 3446/2006 «Οργάνωση και λειτουργία

αρχών ελέγχου κυκλοφορίας των οχημάτων - Ρυθμίσεις για τις επιβατικές μεταφορές και άλλες διατάξεις» (Α'49). Φορτίο σε όχημα με ανοιχτό αμάξωμα που αποτελείται από υλικά τα οποία υπάρχει κίνδυνος κατά τη διαδρομή να εκφύγουν από το αμάξωμα, πρέπει να καλύπτεται και με κάλυμμα κατάλληλο προς τη φύση των υλικών.

β) Τα απόβλητα οιασδήποτε μορφής, που παράγονται κατά την φορτοεκφόρτωση εμπορευμάτων, πρέπει να περισυλλέγονται αμέσως μετά το πέρας κάθε εργασίας με ευθύνη του μεταφορέα και της επιχείρησης για λογαριασμό της οποίας γίνεται η φορτοεκφόρτωση. Στην περίπτωση αμέλειας η καθαριότητα διενεργείται από τις υπηρεσίες του Δήμου και τα έξοδα καθαρισμού, όπως αυτά θα προκύπτουν κάθε φορά, καταλογίζονται στον υπεύθυνο.

Άρθρο 28: Ρύπανση από την υπαίθρια αποθήκευση υλικών.

α) Απαγορεύεται η απόρριψη, τοποθέτηση ή κατάληψη πεζοδρομίων ή άλλων ελεύθερων δημοτικών και κοινόχρηστων χώρων (πλατείες, πεζόδρομοι και άλλοι χώροι) με εμπορεύματα και υποπροϊόντα παραγωγικής διαδικασίας, στερεά ή υγρά, όπως πρώτες ύλες κι έτοιμα προϊόντα ή υποπροϊόντα, οικοδομικά, λατομικά, μεταλλευτικά και χημικά υλικά, παλαιά είδη σιδήρου, ξυλεία, καύσιμα, λιπαντικά, χωρίς την προηγούμενη άδεια της Δημοτικής Αρχής και την καταβολή του καθορισμένου τέλους, η οποία δίνεται υπό την προϋπόθεση ότι τα υλικά αυτά δεν ρυπαίνουν το περιβάλλον.

β) Η υπαίθρια εναπόθεση, αποθήκευση και συγκέντρωση των υλικών αυτών πρέπει να γίνεται κατά τρόπο που να αποκλείει τη διαρροή ή το διασκορπισμό τους στο περιβάλλον.

γ) Στη χορηγούμενη από τον Δήμο άδεια κατάληψης του πεζοδρομίου ή του κοινόχρηστου χώρου, για την εναπόθεση, αποθήκευση ή συγκέντρωση των παραπάνω υλικών, πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφονται τα αναγκαία προστατευτικά μέτρα (περίφραξη υλικών, κάλυψη με πλαστικό ή νάilon κλπ) που πρέπει να λάβει ο αιτών.

Άρθρο 29: Υπαίθρια διαφήμιση³⁰

Η υπαίθρια διαφήμιση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 του ν. 2946/2001 «Υπαίθρια Διαφήμιση, Συμπολιτείες Δήμων και Κοινοτήτων και άλλες διατάξεις» (Α'224), απαγορεύεται στους χώρους που αναφέρονται στο άρθρο 2 του ίδιου νόμου.

Για την προβολή της υπαίθριας διαφήμισης στους καθορισμένους χώρους απαιτείται ενιαία άδεια προβολής υπαίθριας διαφήμισης και τοποθέτησης

³⁰ Ν. 2946/2001

διαφημιστικών πλαισίων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5 του ν. 2946/2001.

Πλαίσια και διαφημίσεις που τοποθετούνται σε δημοτικούς ή κοινόχρηστους χώρους άνευ ή κατά παρέκκλιση των αδειών της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.2946/2001 ή στα οποία δεν αναγράφονται τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου, καθώς και σε κολώνες φωτισμού ή στύλους κατά μήκος οδών, θεωρούνται ρύποι και απομακρύνονται κατά τα προβλεπόμενα στην παρ. 8 του άρθρου 9 του ν. 2946/2001 λαμβάνοντας υπόψη και την υπ' αριθ. 46526/2020 (Β' 3049) κοινή απόφαση.

Η τοποθέτηση και αφαίρεση επιγραφών από κοινόχρηστους χώρους, γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 2, 6, 8 και 9 του ν. 2946/2001 και στην υπ' αριθ. 38110/2002 (Β' 1255) κοινή απόφαση.

Σε διαφημιστές και διαφημιζόμενους των οποίων τα διαφημιστικά πλαίσια και οι διαφημίσεις θεωρούνται ρύποι και απομακρύνονται καθώς και σε παράνομα τοποθετημένες επιγραφές κατά τα ανωτέρω οριζόμενα επιβάλλονται με απόφαση Δημάρχου τα τέλη που προβλέπονται στον οικείο κανονισμό καθαριότητας, κατ' εφαρμογή της παρ. 8β του άρθρου 9 του ν 2946/2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Άρθρο 30: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα ιδιωτικών χώρων

α) Όλες οι ιδιοκτησίες, κατοικημένες ή μη, οφείλουν να διατηρούνται καθαρές με ευθύνη των κατά περίπτωση υπευθύνων, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 5 του παρόντος Κανονισμού. Για το σκοπό αυτό, οι υπεύθυνοι πρέπει να μεριμνούν για την ασφαλή φύλαξη των ιδιοκτησιών τους (περίφραξη ακαλύπτων χώρων, επαρκής ασφάλεια εισόδων, παραθύρων, φεγγιτών, φωταγωγών κ.λ.π.). Επιπλέον οι υπεύθυνοι οφείλουν να μεριμνούν για την ευπρεπή και επιμελημένη εμφάνιση του κτιρίου τους, ώστε να μην μετατρέπεται σε εστία ρύπανσης.

β) Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι ιδιωτικός χώρος είναι ακάθατος, αποτελεί εστία ρύπανσης ή προκαλεί δυσοσμία και κινδύνους για τη δημόσια υγεία, ο Δήμος μετά από σχετική προειδοποίηση, αυτοψία της αρμόδιας υγειονομικής υπηρεσίας και εντολή εισαγγελέα, μπορεί να προβεί σε καθαρισμό του χώρου και, πέραν του προστίμου, να καταλογίσει τη δαπάνη καθαρισμού που θα προκύψει, στους ιδιοκτήτες και λοιπούς υπευθύνους, όπως αυτοί περιγράφονται στο άρθρο 5.

γ) Οι κοινόχρηστοι χώροι πολυκατοικιών, εργοστασίων και επιχειρήσεων (στοές, πρασιές, αύλιοι χώροι), στεγασμένοι ή μη, πρέπει να διατηρούνται καθαροί με τη φροντίδα των υπευθύνων και με κάθε πρόσφορο μέσο, ακόμη και αν τα απορρίμματα προέρχονται από τρίτους.

δ) Σε περιπτώσεις που ιδιωτικοί χώροι διατίθενται από τους ιδιοκτήτες τους για την διενέργεια εκδηλώσεων (εκθέσεων, εμπορικών δραστηριοτήτων κ.τ.λ.), οι υπεύθυνοι υποχρεούνται να εγκαθιστούν μέσα στο χώρο τους κατάλληλα μέσα προσωρινής εναπόθεσης μικροαπορριμμάτων και αποβλήτων και να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την διατήρηση της καθαριότητας στους δρόμους, τα πεζοδρόμια και τους κοινόχρηστους χώρους που γειτνιάζουν με την ιδιοκτησία τους. Η αποκομιδή των αποβλήτων που προέρχονται από ανάλογες δραστηριότητες, γίνεται με ευθύνη των ιδιοκτητών ή των διοργανωτών των εκδηλώσεων μετά από συνεννόηση με την υπηρεσία καθαριότητας και σε χρόνο που καθορίζεται από την αρμόδια υπηρεσία. Σε κάθε περίπτωση, τα απόβλητα πρέπει να διαχωριστούν ανάλογα με το πρόγραμμα χωριστής συλλογής που εφαρμόζεται στην περιοχή.

ε) Σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 4819/2021, οι ιδιοκτήτες, νομείς ή κάτοχοι ακινήτων, όπως ιδίως γηπέδων, οικοπέδων, κτισμάτων ή κατασκευών, οφείλουν να τα διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από επικίνδυνα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων αμιάντου ή αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο.

Άρθρο 31: Υποχρεώσεις ως προς την καθαριότητα οικοπέδων

α) Οι ιδιοκτήτες ή νομείς ή κάτοχοι των οικοπέδων, οφείλουν να τα διατηρούν πάντοτε ελεύθερα από απόβλητα, ακόμη και όταν αυτά προέρχονται από τρίτους. Προς τούτο οφείλουν να τα περιφράσσουν, σύμφωνα με τις διατάξεις της πολεοδομικής νομοθεσίας και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα και μέσα, όπως περιοδική καθαριότητα και αποψίλωση προκειμένου για την ελαχιστοποίηση πιθανότητας εκδήλωσης πυρκαγιάς, κατ' εφαρμογή της υπ' αριθμόν 9/2021 Πυροσβεστικής Διάταξης (Β'1923).

β) Με την ως άνω αναφερόμενη Πυροσβεστική Διάταξη και σύμφωνα με τη διάταξη της παρ.5 του άρθρου 19 αυτής δεν θίγονται οι διατάξεις της περ.26 της υποπ.β της παρ.Ι του άρθρου 75 του ν. 3463/2006 (ΚΔΚ), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 94 του ν.3852/2010 στην οποία ορίζεται ότι η μέριμνα, σύμφωνα με τις ισχύουσες πυροσβεστικές διατάξεις, για την τήρηση των υποχρεώσεων καθαρισμού, από τους ιδιοκτήτες, νομείς, και επικαρπωτές, των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων που βρίσκονται εντός πόλεων, κωμοπόλεων και οικισμών και σε απόσταση μέχρι 100 μέτρων από τα όριά τους, καθώς και η υποχρέωση

αυτεπάγγελτου καθαρισμού από τους δήμους, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των υπόχρεων. Σε βάρος εκείνων που δεν συμμορφώνονται επιβάλλεται πρόστιμο πενήντα (50) λεπτών, ανά τετραγωνικό μέτρο του οικείου χώρου, το οποίο και αποτελεί έσοδο του οικείου δήμου, βεβαιούται εις βάρος τους η ισόποση σχετική δαπάνη του δήμου προς καθαρισμό και υποβάλλεται μήνυση για το προβλεπόμενο από το Ποινικό Κώδικα αδίκημα.

Άρθρο 32: Τέλη καθαριότητας

Για την αντιμετώπιση των δαπανών καθαριότητας ο Δήμος με απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου επιβάλλει ενιαίο ανταποδοτικό τέλος καθαριότητας και φωτισμού, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 37 του ν. 4819/2021 (Α'129), σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις (άρθρα 21 και 22 του από 24-9/20-10-1958 β.δ/τος (Α'171) με τις τροποποιήσεις και συμπληρώσεις τόσο με τις σχετικές του ν.25/1975 (Α'74), του ν.429/1976 (Α'235), του ν. 1080/1980 (Α'246), της παρ.12 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (Α'2), καθώς και του άρθρου 185 του ν. 4555/2018 (Α'133)) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ- ΚΥΡΩΣΕΙΣ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥΣ

Άρθρο 33 : Κυρώσεις

Οι προβλεπόμενες κυρώσεις επιβάλλονται στα φυσικά και νομικά πρόσωπα που παραβιάζουν τον Κανονισμό Καθαριότητας.

Για τις παραβάσεις του Κανονισμού Καθαριότητας, οι οποίες καλύπτονται από το Παράρτημα ΙΧ του Μέρους Β' της παρ.11 του άρθρου 66 του ν.4819/2021, οι Δήμοι επιβάλλουν τις προβλεπόμενες κυρώσεις του Παραρτήματος έχοντας τη δυνατότητα, κατ' εφαρμογή της περ.ε της παρ.11 του ως άνω άρθρου, να αυξήσουν το ύψος των προστίμων. Οι Δήμοι προσαυξάνουν τα πρόστιμα σε περίπτωση υποτροπής.

Στο Κανονισμό του Δήμου θα πρέπει να υπάρχει αναλυτική αναφορά των παραβάσεων με τα αντίστοιχα πρόστιμα σε σχέση με τα προαναφερόμενα.

Για τις λοιπές παραβάσεις για τις οποίες δεν προβλέπονται κυρώσεις, αυτές θα οριστούν για κάθε παράβαση με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου εκάστου Δήμου (παρ. 3 του άρθρου 79 του ν.3463/2006 σε συνδυασμό με την περ.ε της παρ.11 του άρθρου 66 του ν. 4819/2021.

Τα πρόστιμα αποτελούν έσοδο των Δήμων στα διοικητικά όρια των οποίων διαπιστώνεται η παράβαση και ενισχύουν τους κωδικούς των εσόδων τους.

Άρθρο 34 :Διαδικασία επιβολής κυρώσεων

Η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων άρχεται από τον χρόνο που ο παραβάτης λαμβάνει γνώση της έκθεσης βεβαίωσης της παράβασης από το αρμόδιο όργανο που τη διαπιστώνει.

Το όργανο* που βεβαιώνει την παράβαση συντάσσει έκθεση βεβαίωσης της παράβασης στην οποία αναγράφονται : α) τα στοιχεία του παραβάτη, β) ο χρόνος και ο τόπος τέλεσης της παράβασης, γ) συνοπτική περιγραφή της παράβασης και αναφορά της διάταξης που την προβλέπει, καθώς και την προβλεπόμενη κύρωση.

*Σε κάθε Κανονισμό ορίζονται ως όργανα προστασίας περιβάλλοντος οι κατά περίπτωση Επόπτες/Επιστάτες και Προϊστάμενοι της Διεύθυνσης/ Τμήματος/ Γραφείου. Τα όργανα αυτά εξουσιοδοτούνται να βεβαιώνουν κατά περίπτωση παραβάσεις και κατά συνέπεια υποχρεούνται να εφαρμόζουν με υπευθυνότητα και αυστηρότητα τα προβλεπόμενα στον παρόντα Κανονισμό. Στην αρμοδιότητα αυτή συνεπικουρούνται από τη Δημοτική Αστυνομία και την Ελληνική Αστυνομία.

Η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης κοινοποιείται στον παραβάτη και αντίγραφο της αποστέλλεται άμεσα στην αρμόδια υπηρεσία.

Αντιρρήσεις κατά της πράξης βεβαίωσης της παράβασης υποβάλλονται ενώπιον του προϊσταμένου της υπηρεσίας, όργανο της οποίας τη βεβαίωσε, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών από την κοινοποίηση στον παραβάτη της έκθεσης βεβαίωσης παράβασης. Η απόφαση επί των αντιρρήσεων πρέπει να είναι πλήρως αιτιολογημένη, με αναφορά στα συγκεκριμένα περιστατικά και στοιχεία.

Σε περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η τασσόμενη για την υποβολή αντιρρήσεων προθεσμία ή οι αντιρρήσεις κριθούν αβάσιμες, ο Δήμαρχος προβαίνει στην έκδοση απόφασης επιβολής της κύρωσης η οποία κοινοποιείται στον παραβάτη.

Στην περίπτωση που η επιβληθείσα ποινή αφορά πρόστιμο ο υπόχρεος οφείλει να το καταβάλλει στην ταμειακή υπηρεσία του Δήμου εντός XXX εργασίμων ημερών.

Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία, το πρόστιμο βεβαιώνεται οριστικά και εισπράττεται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν.δ. 356/1974, Α` 90).

Κατά της οριστικής βεβαίωσης επιβολής του προστίμου ασκούνται τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ένδικα μέσα και βοηθήματα*.

* ο δήμος θα πρέπει να αναφέρει ποια είναι τα προβλεπόμενα από τον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ένδικα μέσα και βοηθήματα και τις τυχόν προθεσμίες κατά της οριστικής βεβαίωσης επιβολής του προστίμου.

Στην περίπτωση που η επιβληθείσα ποινή αφορά άλλη κύρωση, πλην προστίμου, η διαδικασία επιβολής τους καθορίζεται με την απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που θα εφαρμόσει τον παρόντα πρότυπο Κανονισμό Καθαριότητας, τηρουμένων αναλόγως των ως άνω αναφερθέντων.

Άρθρο 2

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 14 Δεκεμβρίου 2021

Οι Υπουργοί

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

Αναπληρωτής Υπουργός
Εσωτερικών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ   **ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ**